

NİKU HEM LÄNKÄ GAGAUZ DİLİNİ ÖÖRENERLÄR

SINIŞ TEFTERİ

**Öncä A1.3
uuru**

Moldovadan Evropa Pedagogların Millet Birlii (ANTEM), diil pravitelstvolu, politikalı olmayan, gelir-getirmeyän organizaŭiyasıdır.

Vatandaşlık integraŭiyasını kolaylaştıran, kulturalı, halklı hem profesional, halklararasındakı saburluuna yardım edän, bir uygun lingvistika ortalını üüredän hem yaradan, bunnar ANTEM'in göreviydir.

Avtorlar:

Anna Stoletneaia, Gagauziyanın Üüretmäk Müdürlüün genel uzmanı

Iulia Cimpoeş-Belanciu, üüretim bilimindä master, Moldova Respublikasının Üüretim, Kultura hem Araştırmak Bakannı

Olga Patraman, gagauz dilindä 2-ci kategoriyada üüredici, 7-ci uşak başçası, Komrat

Resimci: Diana Roşcovan

Maketçi: Andrei Ichim

Audio materiallarını hazırladılar:

Mihail Constantinov, Elena Danaj

Redaktor: Mariya Mavrodi, Gagauziyanın M. V. Maruneviç Bilim - araştırma Merkezi, bilim araştırmacı

ANTEM Gagauziya Üüretim Bakannına, uşak başçasında müdürlerinä, romın hem gagauz dilindä üüredicilerinä şükür eder, ki kendi tekliflerinnän yardımcı oldular iileştirmää verili toplumu.

Bu basım ANTEMin tarafından uygulandı, „Gagauz hem romın dillerinin paralel üürenmesi: didaktika materialların hem üüredicilerin profesional geliştirmäk programasının” içindä basıldı.

Bu basıma Millet Azannıkların Üüsek Komisarın OSCE Ofisinin tarafından finans yardımı verildi.

ANTEM avtorluk hakını rezervaleêr, eer didaktika materialın basılması komerŭiyalık neetinnän yapılsaydı.

Descrierea CIP a Camerei Naŭionale a Cărŭii

Stoletneaia, Anna.

Niku hem Länka gagauz dilini üürenerlä: Siniş tefteri: Öncä A1.3 uuru / Anna Stoletneaia, Iulia Cimpoeş-Belanciu, Olga Patraman; Ministerul Educaŭiei, Culturii şi Cercetării, Asociaŭia Naŭională a Trainerilor Europeni din Moldova (ANTEM). – Chişinău: ANTEM, 2020 (F.E.-P., Tipografia Centrală). – 44 p.: il.

Aut. sunt indicaŭi pe v. f. de tit.

ISBN 978-9975-3415-7-8.

İÇİNDEKİLÄR

BÖLÜM 1. BÄN UŞAK BAŞÇASINDAYIM 5

1.1. SABAA HAYIR OLSUN!..... 5	1.4. NE GÜN BÜÜN?..... 8
1.2. UŞAK BAŞÇASINDA NE YAPÊRİZ?..... 6	ANALARLAN-BOBALARLAN BARABAR
1.3. HADİ SAYALIM! 7	SESLEERİZ 9

BÖLÜM 2. BÄN HEM BENİM AYLÄM..... 10

2.1. TANIŞALIM..... 10	2.4. DUUMA GÜNÜM..... 13
2.2. BÖLÄ BENİM AYLÄM..... 11	ANALARLAN-BOBALARLAN BARABAR
2.3. PAZAR GÜNÜ AYLEDÄ 12	SESLEERİZ 14

BÖLÜM 3. BENİM EVİM 15

3.1. SÄN NEREDÄ YAŞÊÊRSİN? 15	3.4. TEMİZLEERİZ/TERTİPLEERİZ..... 18
3.2. NE VAR HEM NEREDÄ BULUNÊR? 16	ANALARLAN-BOBALARLAN BARABAR
3.3. BİZDÄ MUSAAFİRLİKTÄ..... 17	SESLEERİZ 19

BÖLÜM 4. TRANSPORT KOLAYLIKLARI 20

4.1. UŞAK BAŞÇASINA NEYLÄN GİDERİZ?..... 20	4.4. TAATİLÄ NEYLÄN GİDERİZ?..... 23
4.2. BİZ AVTOBUSLAN GİDERİZ. 21	ANALARLAN-BOBALARLAN BARABAR
4.3. DİKAT! YOLU GEÇERİZ!..... 22	SESLEERİZ 24

BÖLÜM 5. YILIN ZAMANNARI 25

5.1. KIŞ GELDİ! 25	5.4. GÜZ GELDİ 28
5.2. İLK YAZ GELER!..... 26	ANALARLAN-BOBALARLAN BARABAR
5.3. HOŞ GELDİN, YAZ! 27	SESLEERİZ 29

BÖLÜM 6. BEENDİİM ZANAATLAR..... 30

6.1. BARABAR OYNÊÊRİZ..... 30	6.4. BÄN SEVERİM ÇİZGİLİ FİLMAYI 33
6.2. GİMNASTİKA YAPÊRİZ..... 31	ANALARLAN-BOBALARLAN BARABAR
6.3. ZOOPARKTA 32	SESLEERİZ 34

BÖLÜM 7. BÄN MOLDOVA RESPUBLİKASINDA YAŞÊÊRİM 35

7.1. BENİM VATANIM 35	7.3. AYAZ DÄDU GELER..... 37
7.2. KİŞİNÊU KASABASINDA..... 36	ANALARLAN-BOBALARLAN BARABAR
	SESLEERİZ 38

BÖLÜM 8. HOŞÇAKAL, UŞAK BAŞÇASI! 39

8.1. KENDİMİ TANIŞTIRÊRİM 39	8.3. GAGAUZ DİLİNİ PEK SEVERİM 41
8.2. TÄ NE UŞAK BAŞÇASINDA BÄN	ANALARLAN-BOBALARLAN BARABAR
ÜÜRENDİM!..... 40	SESLEERİZ 42

Paalı dostlar!

*Hazırlanmış Sınış tefteri yardımcı didaktika materialı gibi sayılêr. Sınış tefteri dol-durêr hem tamannadêr uşak başçalarında hazırlık grupasında (6-7 yaşında) uşak-lara deyni üüretmək kiyadını **Niku hem Länka gagauz dilini üürenerlär.***

Verili didaktika materialının neeti bellidir: oyuna baalı sınışların yardımınnan uşakların bilgilerini hem becermeklerini gagauz dilindä kaaviletmää. Bu yaşa deyni meraklı sınışlar yardımcı olaceklar uşakların speşifika kompetenşiyalarını geliştir-mää: aazdan türlü sözleşmək situaşiyalarında, kısa hem sadä informaşiyayı kabul etmää; aazdan kısa informaşiyayı hazırlamaa, türlü verbal hem nonverbal sözleş-mäk kontekstlerindä kendi davranışını göstermää.

Hepsi sınışlar hem resimnär dä kiyadın tematika bölümnerinnän baalı, sınışlar yardımcı olêrlar, sözleşmək ortamını kurup, sözleşmək modellerini (örnekleri) kul-lanmaa, logikayca düşünmeklerini ilerletmää, incä motorikayı geliştirmää.

Tefterä çeşitli sınışlar seçildi: predmetleri yada personajları tanımaa, iki resimin arasında farklarını bulmaa, dooru cuvapları çevreyä almaa, predmetlerin paylarını birleştirmää yada bulmaa, obyektlerin sayısını göstermää, şifraları yazmaa, labi-rintleri çözmää h.b.

*Bundan kaarä, herbir bölümün sonunda audio sınışlar veriler, onnarı çözmää deyni, audio materialları da hazırlandı, angıları bulunêrlar **[http://bilingual. antem.org](http://bilingual.antem.org)** platformasında.*

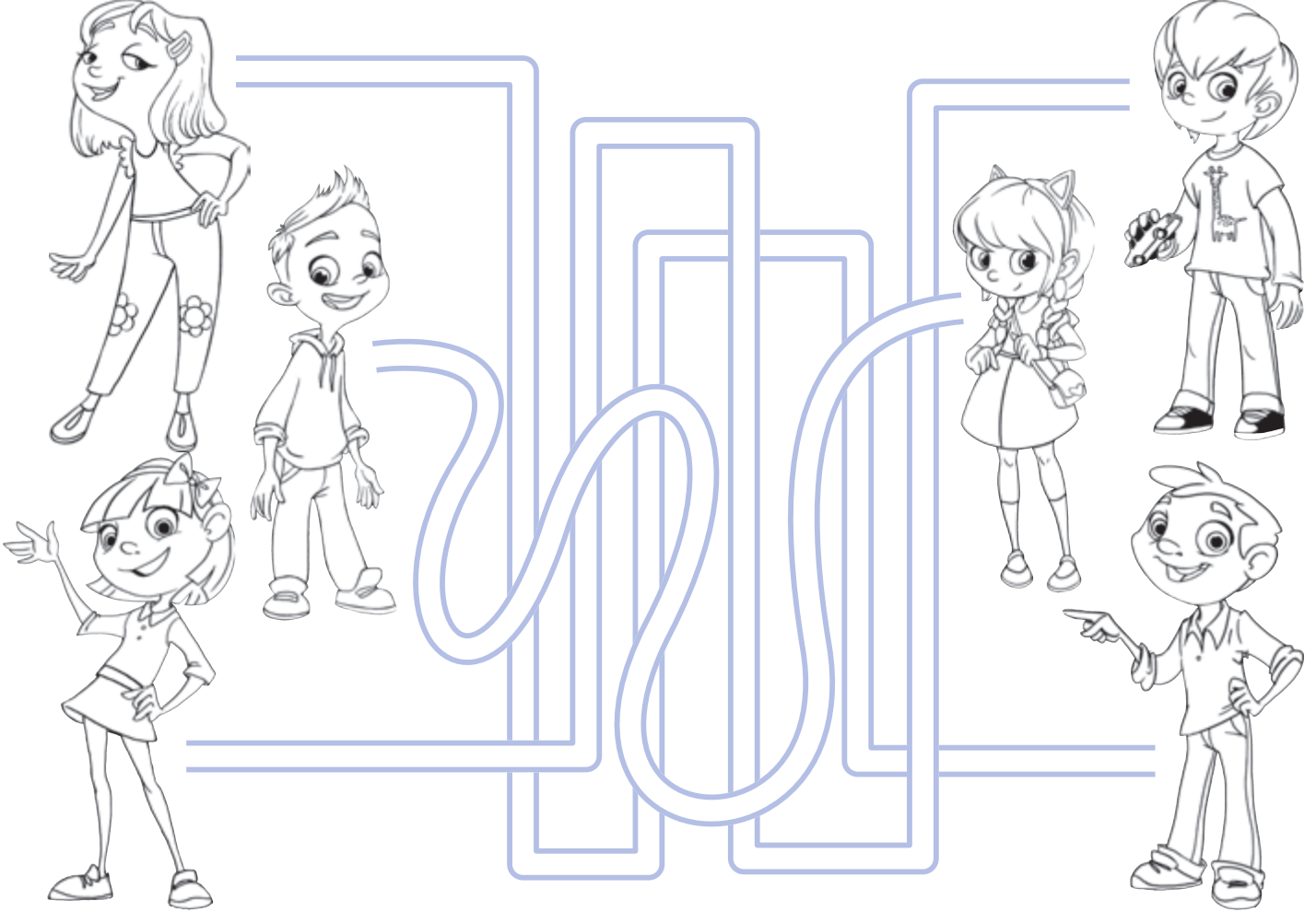
Verili sınışlar iiledeceklär, kolayladaceklar gagauz dilinin üürenmək proşesini, uşaklar da kendi meraklını, dikatlını göstereceklär.

Sizä başarılar dileeriz!

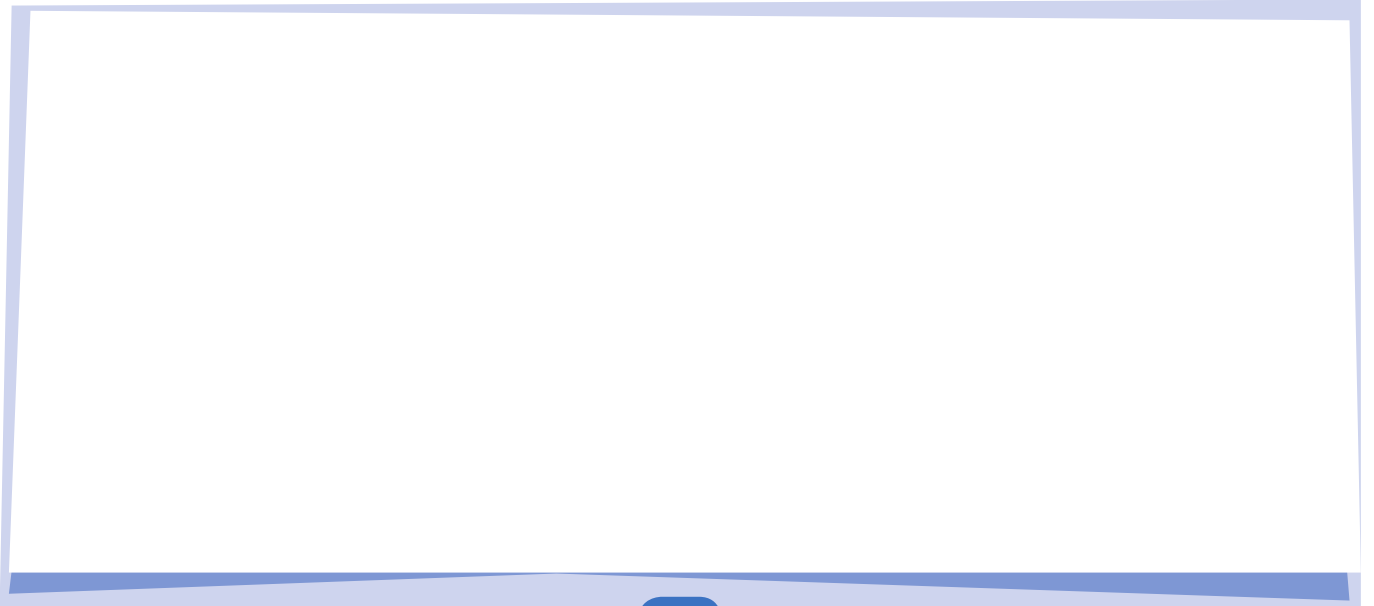
BÄN UŞAK BAŞÇASINDAYIM

1.1. SABAA HAYIR OLSUN!

1. Labirinti çöz. Personajlarla selamneş.

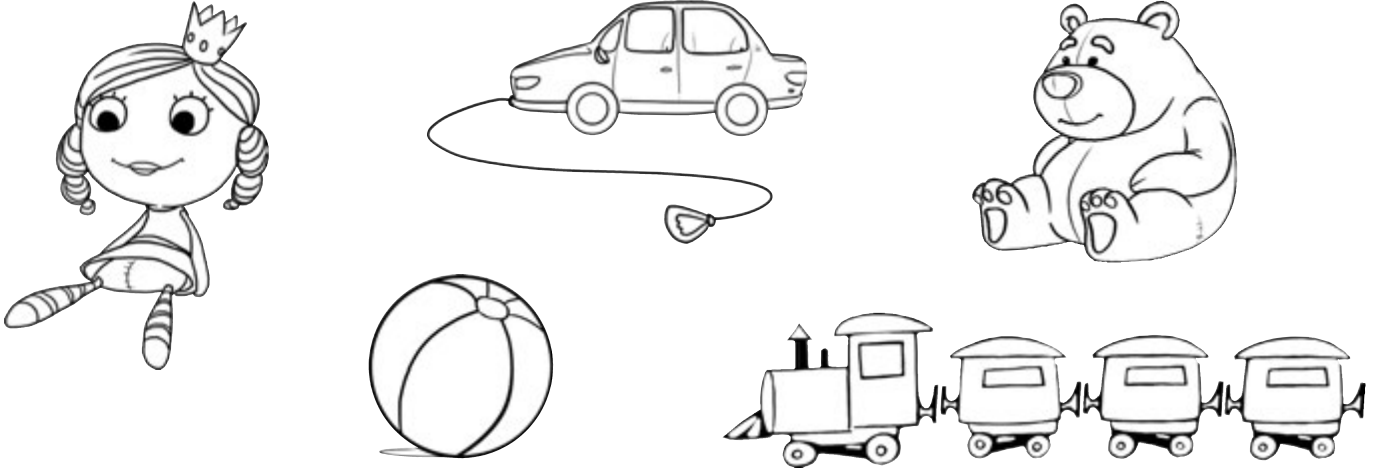

2. Patredini resimnä, sora da kendini tanıştır. Adın ne hem kaç yaşındaysın, sölä.

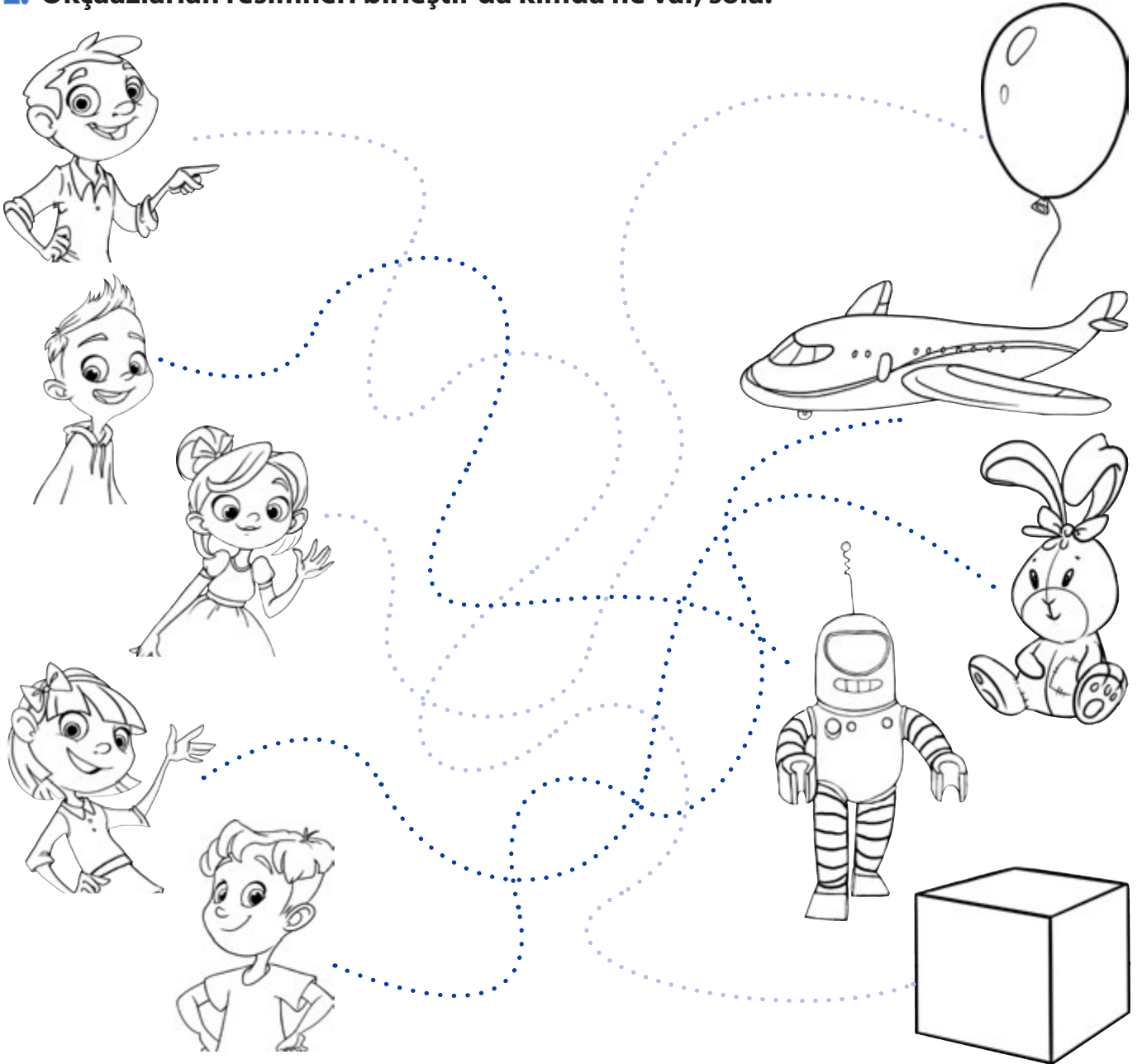

1.2. UŞAK BAŞÇASINDA NE YAPÊRİZ?

1. Sevgili oyuncaanı renklä hem yazdır.

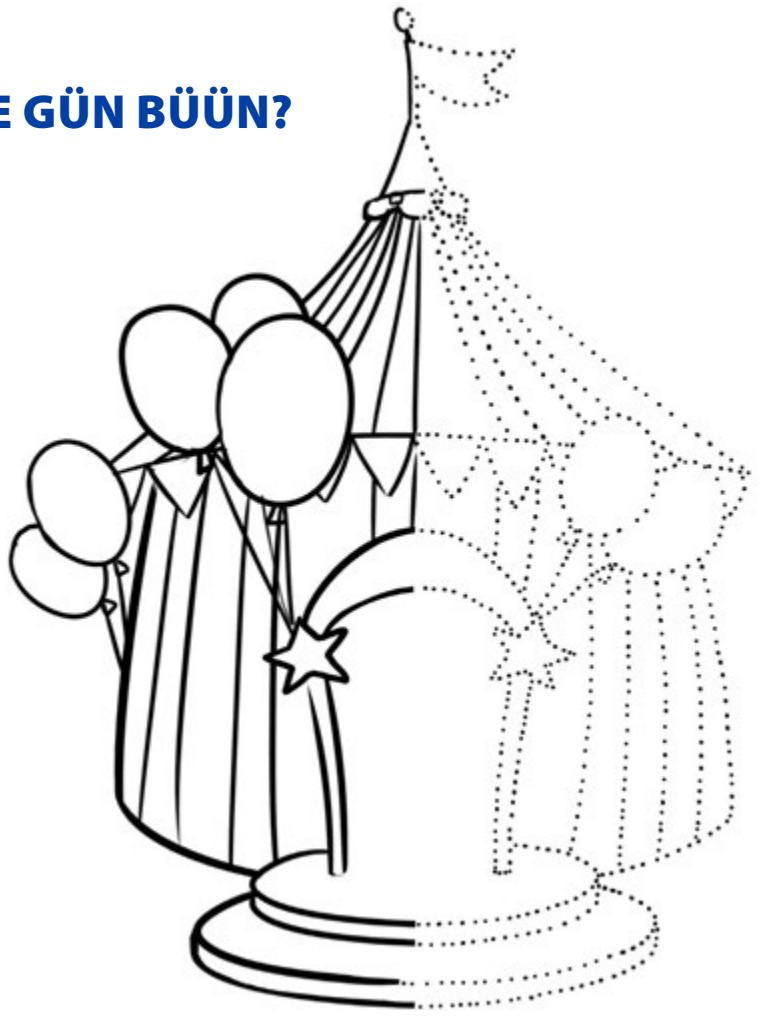

2. Okçaazlarlan resimneri birleştir da kimdä ne var, sölä.

1.4. NE GÜN BÜÜN?

1. Resimi bitir. Sölä, nereyi Doyna cumertesi günü gider.

2. Labirinti çöz. Kim hem nereyi pazar günü gider, sölä.

ANALARLAN-BOBALARLAN BARABAR SESLEERİZ

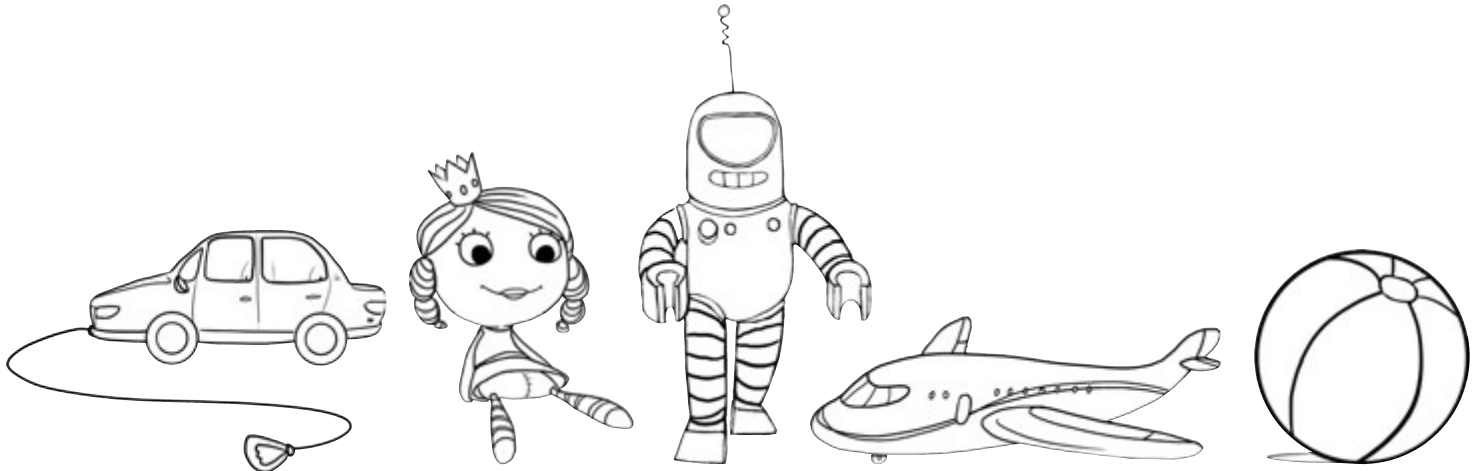
1. Dialogları seslä hem lääzımını tıfrayı yaz.

- 1) Seläm! Benim adım Dan. Senin adın ne?
- 2) Zaman hayır olsun! Benim adım Anä. E, senin adın ne?
- 3) Seläm! Benim adım Mihaela. Senin adın ne?
- 4) Zaman hayır olsun! Benim adım Aleks.

2. Seslä dialogu hem okçaazlarlan birleştir. Kim hem neylän oynêêr, sölä.

- 1) Seläm, bän Doyna!
Bän kuklaylan oynêêrım.
- 2) Zaman hayır olsun, bän Kostil!
Bän maşınaylan oynêêrım.
- 3) Seläm, uşaklar, bän Anä! Bän toplan oynêêrım.
- 4) Bän Aleks! Bän robotlan oynêêrım.
- 5) Bän Dan! Bän uçaklan oynêêrım.

BÖLÜM 2

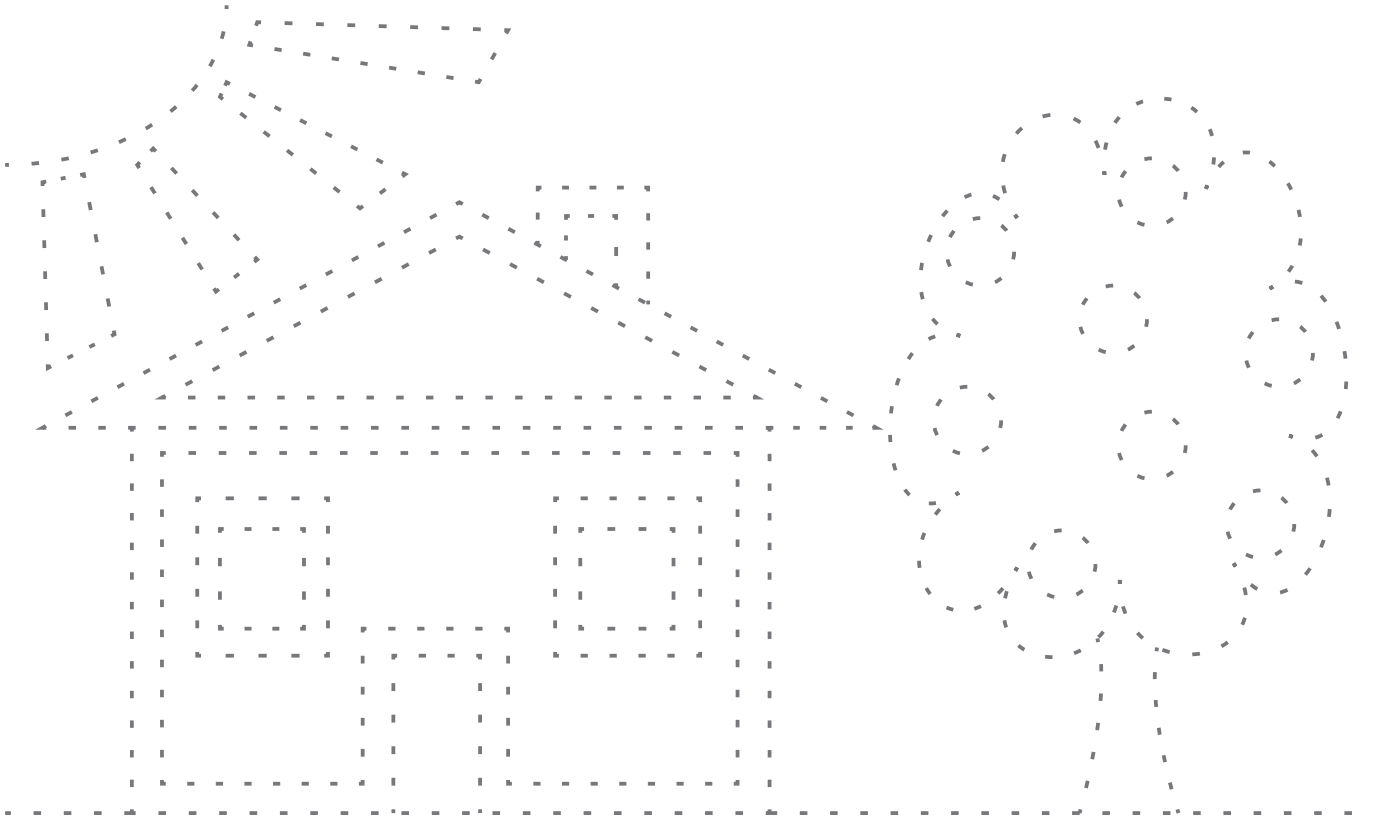
BÄN HEM BENİM AYLÄM

2.1. TANIŞALIM

1. Länkanın aylesinnän tanıştır. Say, kaç kişi aylesindä var, çevredä tıfraylan yaz.

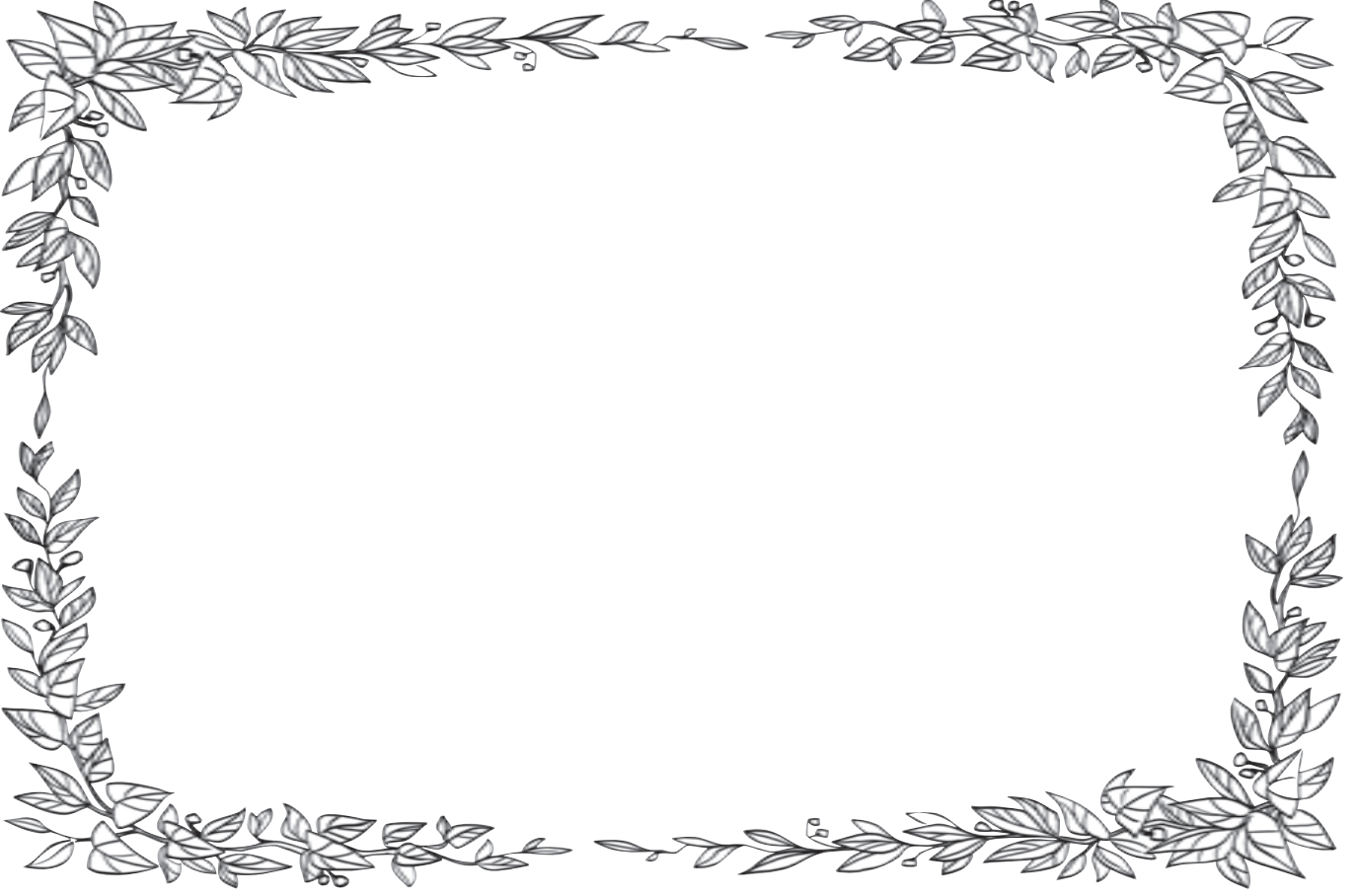

2. Noktalara görä resimnä.

2.2. BÖLÄ BENİM AYLÄM

1. Kendi mamunu resimnä.

2. Okçaazlarlan göster kim nesoy.

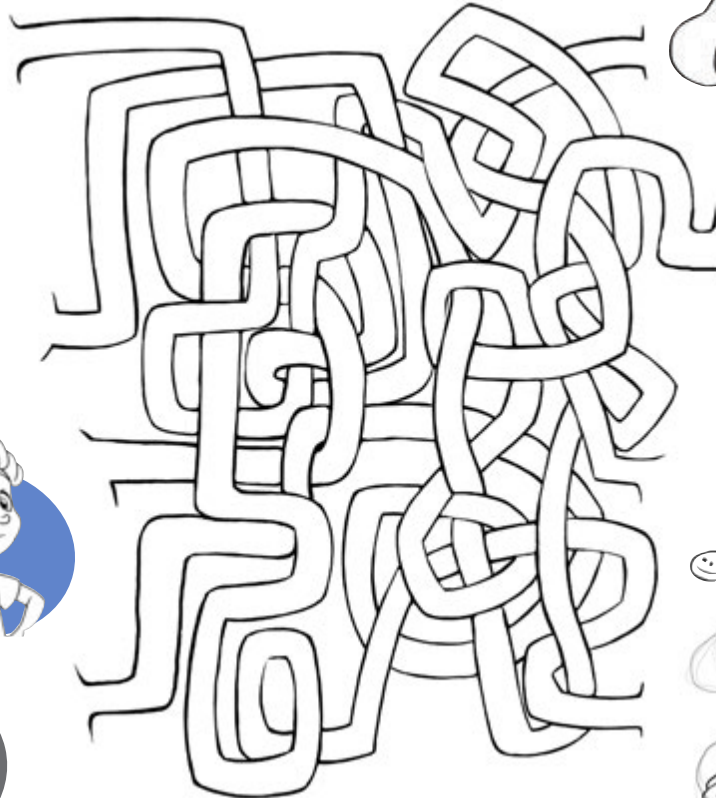

2.3. PAZAR GÜNÜ AYLEDÄ

1. Renklä maliyi hem bobayı. Kim hem ne yapêr, sölä.

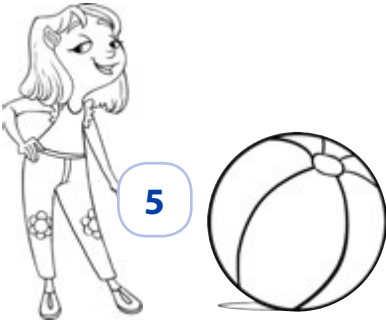
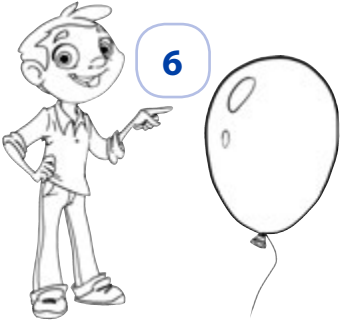

3. Labirinti çözü. Kim hem ne isteer, sölä.

2.4. DUUMA GÜNÜM

1. Tifraya görä predmetleri resimnä. Kimdä kaç predmet var, sölä.

2. Renklä baaşışları. Kim hem ne baaşlêêr, sölä.

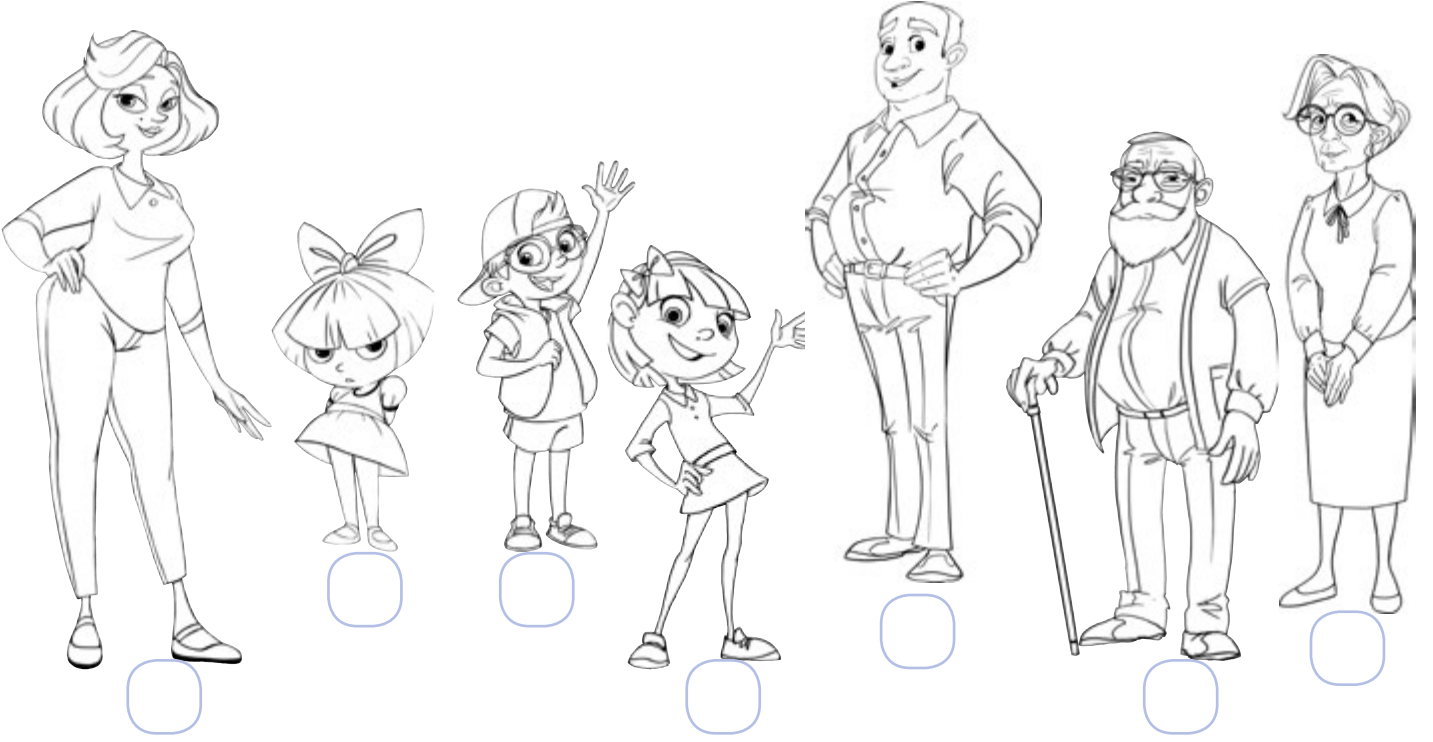

ANALARLAN-BOBALARLAN BARABAR SESLEERİZ

► 1. Şiiri seslä. İşidilmiş aylenein kişilerini çevreyä al.

Albomda fotoğraflar,
Herbir sayfada onnar,
Şen kardaşım,
Yalpak kızkardaşım.

Bakın, bän dä ortada.
İşçi mamum burada,
Dädüm, malim hem bobam -
Bu benim bütün ayläm!

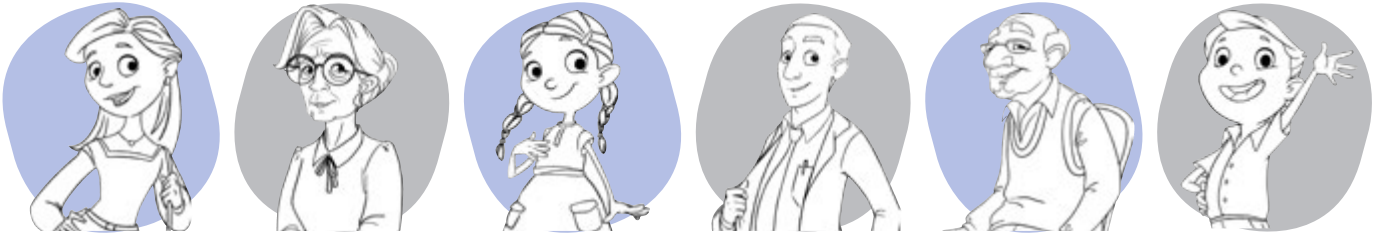

► 2. Cümleleri seslä. Okçaazlarlan birleştir, kim hem ne isteer, sölä.

- 1) Baka su isteer.
2) Mali erik isteer.

- 3) Kızkardaş alma isteer.
4) Boba çokolata isteer.

- 5) Kardaş dondurma isteer.
6) Mamu süt isteer.

BÖLÜM 3

BENİM EVİM

3.1. SÄN NEREDÄ YAŞÊÊRSIN?

1. Okçaazlarlan yolu göster. Kim birkatlı hem çokkatlı evdä yaşêêr, sölä.

2. Pençerleri say. Sayıya görä, evin nomerini çevredä yaz.

3.2. NE VAR HEM NEREDÄ BULUNÊR?

1. Kim hem neredä bulunêr, sölä. Krivadı hem perdeleri boya.

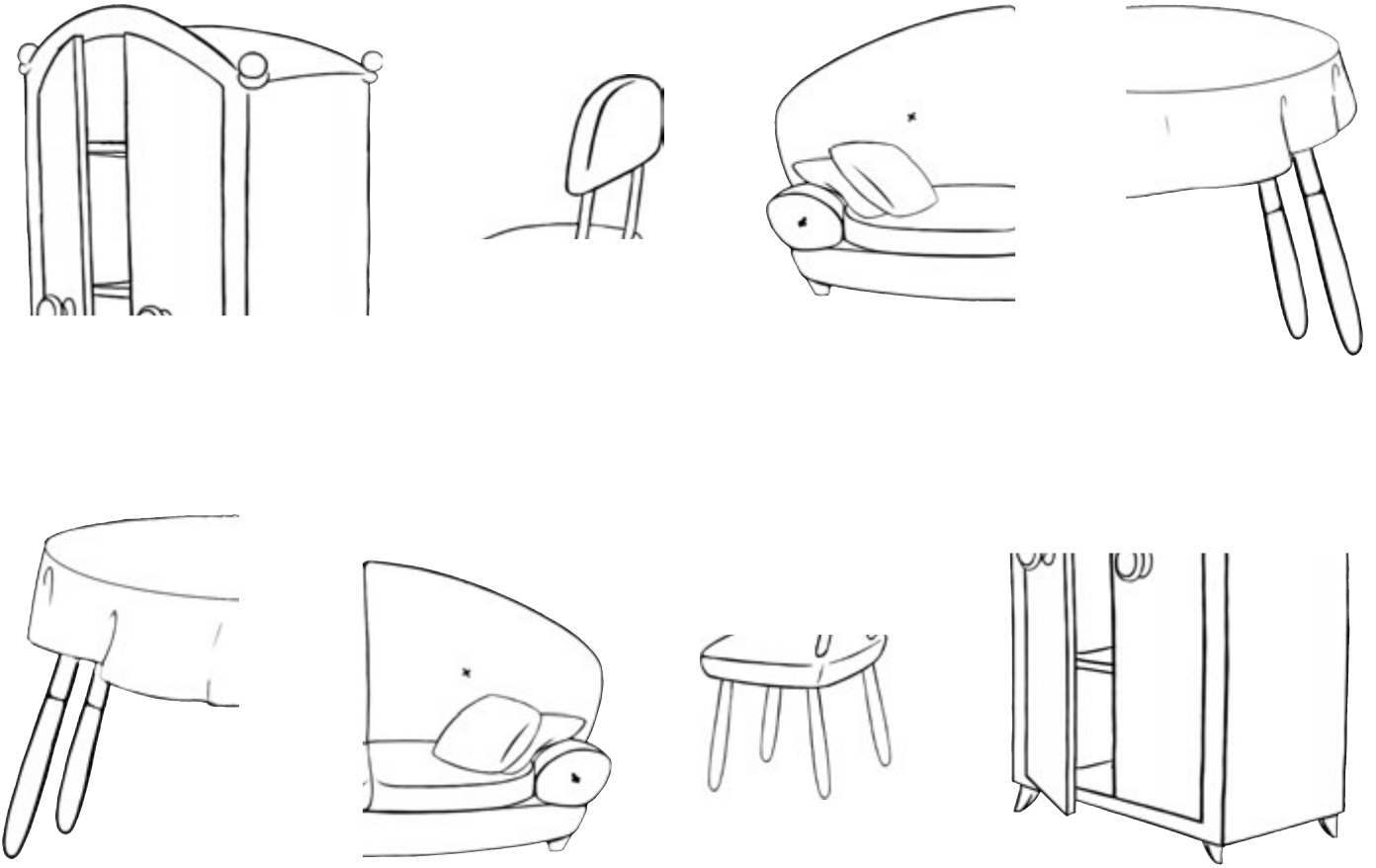

2. Okçaazlarlan göster hem sölä neredä ne bulunêr.

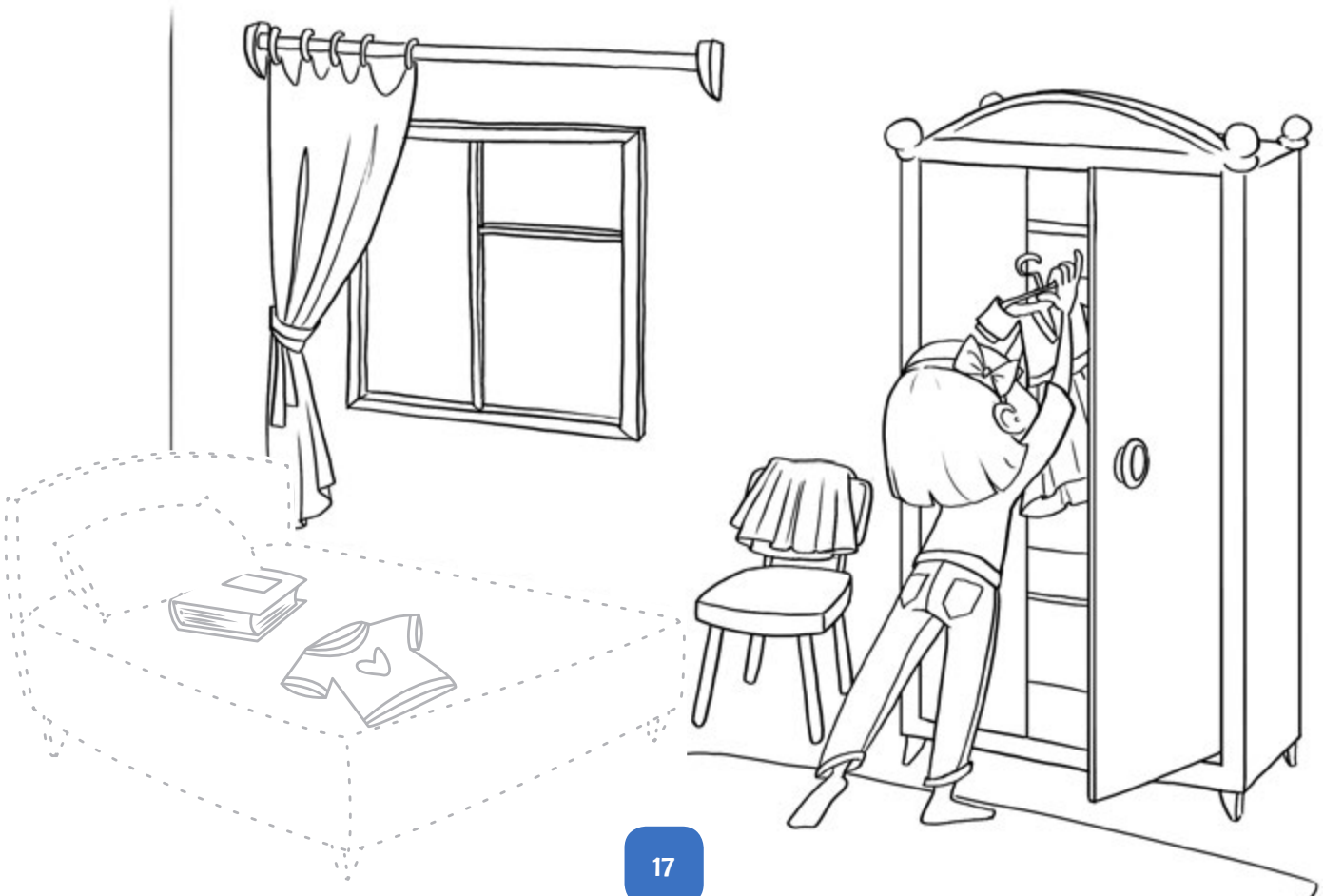

3.3. BİZDÄ MUSAAFİRLİKTÄ

1. Predmetlerin paylarını bul, okçaazlarlan birleştir.

2. Noktaları birleştir. Ne içerdä var, sölä. Dolabı hem trikoyu renklä.

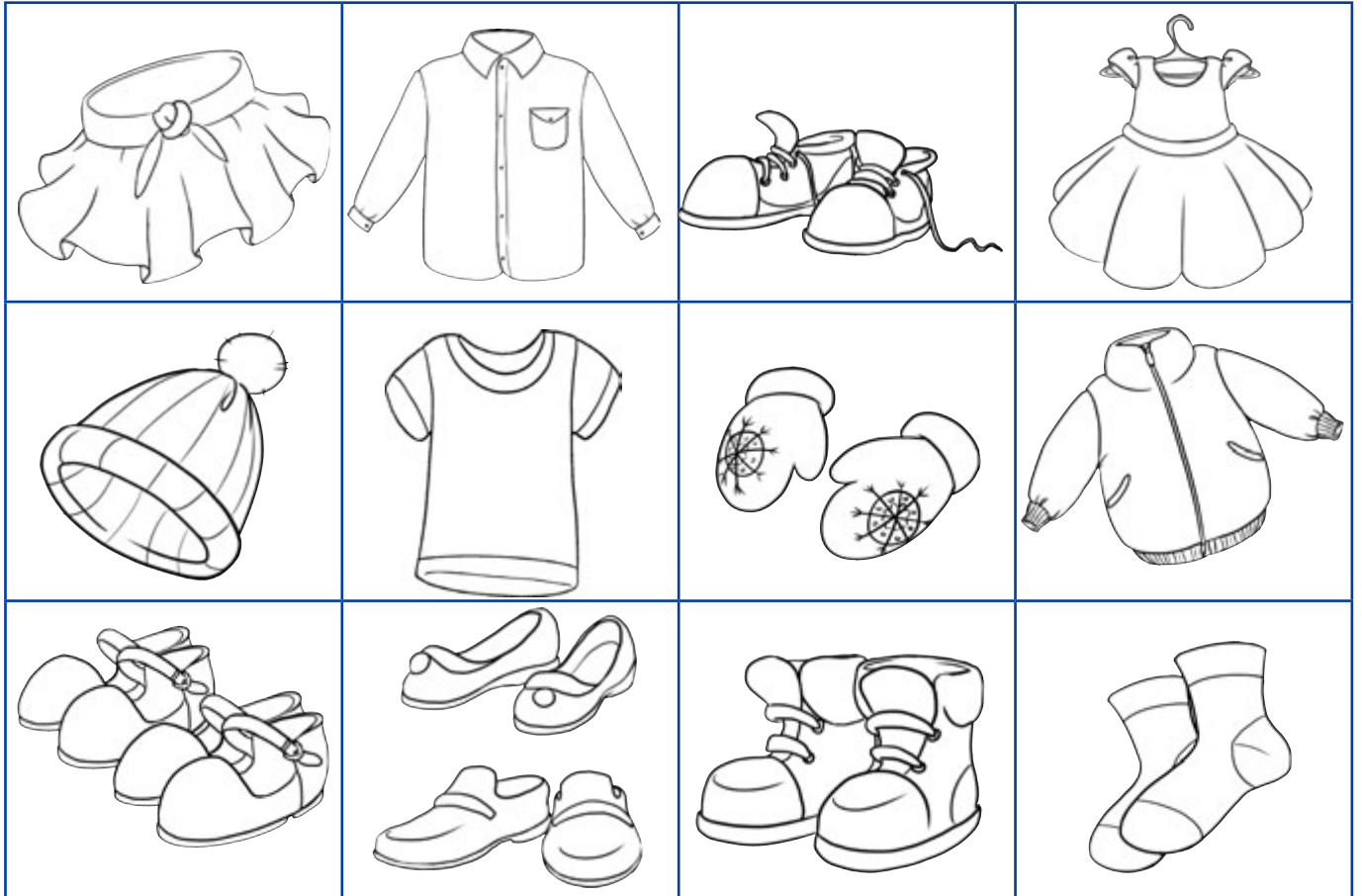

3.4. TEMİZLEERİZ/TERTİPLEERİZ

1. Oyuncakları çevreyä al. Neredä onnar bulunêrlar, sölä.

2. Ne zeedä, çiz. Boya o rubaları, angılarını kışın giieriz.

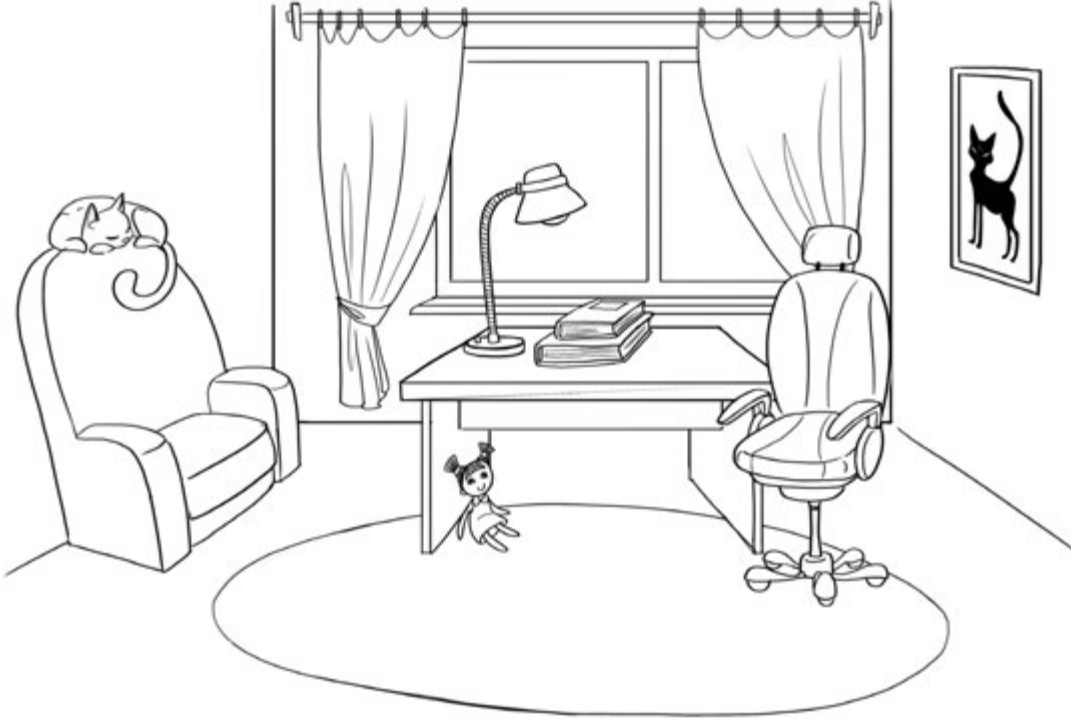

ANALARLAN-BOBALARLAN BARABAR SESLEERİZ

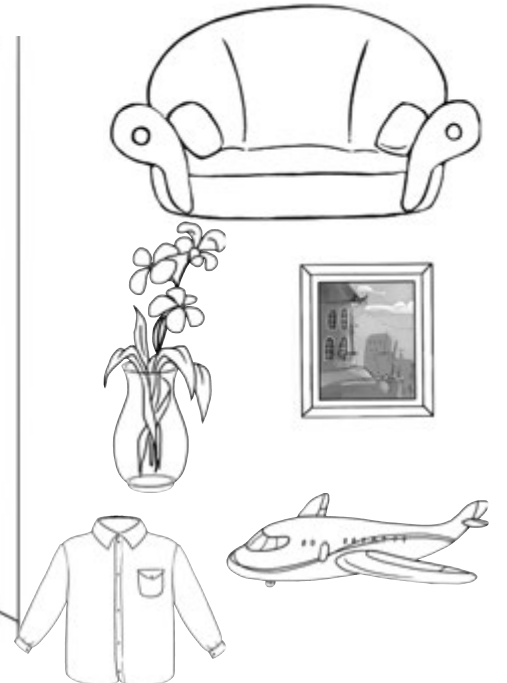
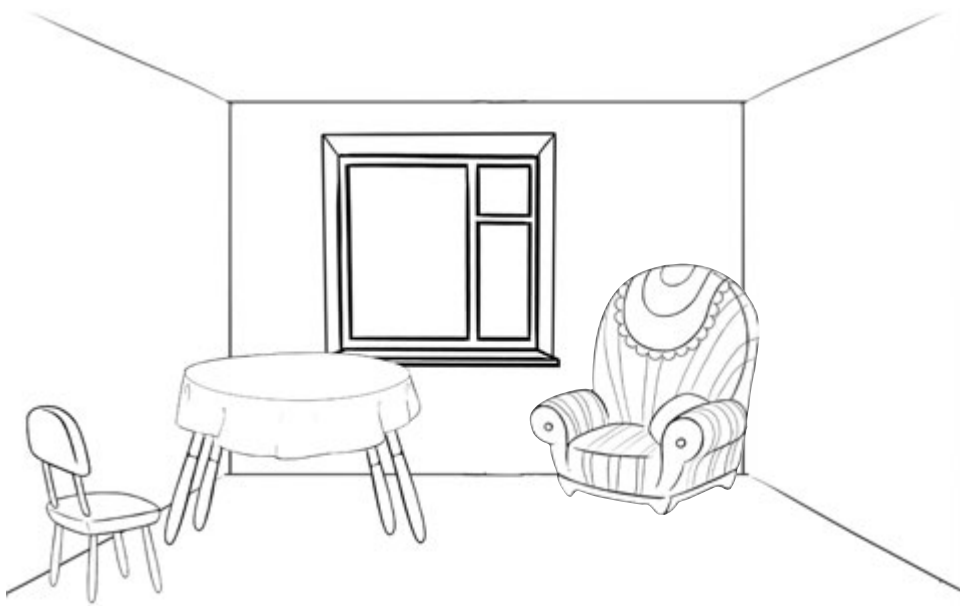
1. Dialogu seslä. Cuvapları çevreyä al.

- Duvarda ne var?
- Duvarda bir tablo var.
- Masanın altında ne var?
- Masanın altında bir kukla var.
- Masanın üstündä ne var?
- Masanın üstündä iki kiyat var.
- Koltuun üstündä kim var?
- Koltuun üstündä bir kedi var.

2. Cümleleri seslä. Okçaazlarlan mebeli erleştir.

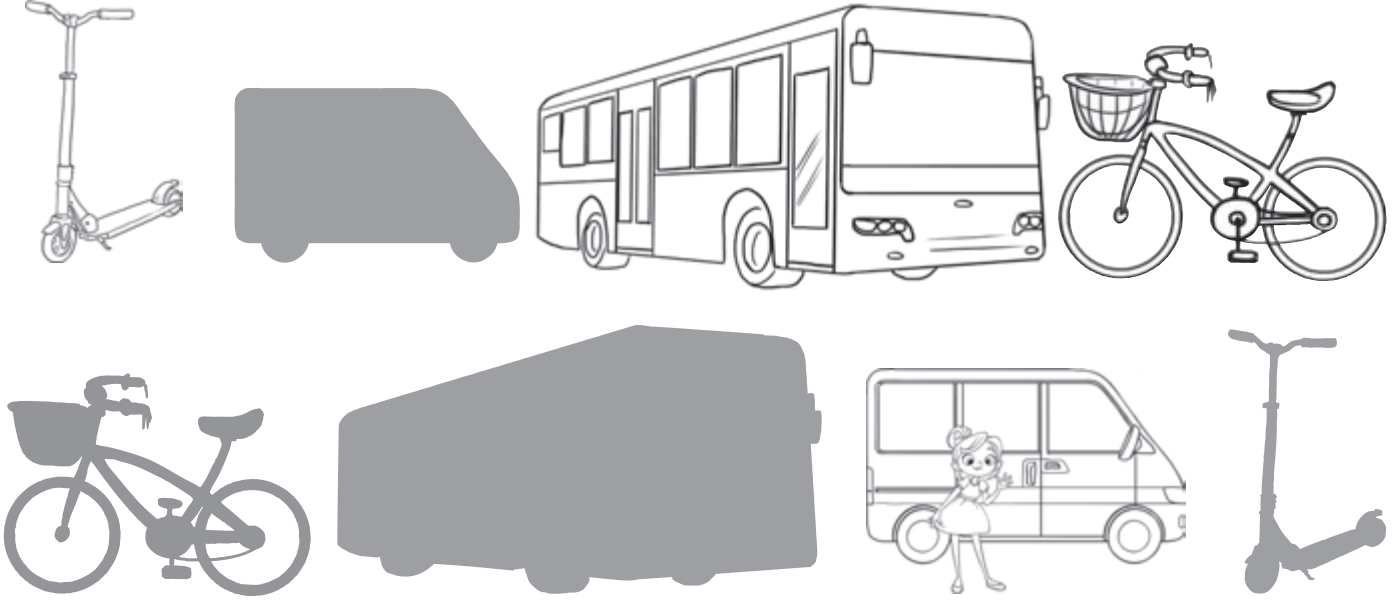
- 1) Divan duvarın yanında.
- 2) Tablo duvarda.
- 3) Gölmek koltuun üstündä.
- 4) Uçak masanın altında.
- 5) Vaza masanın üstündä.

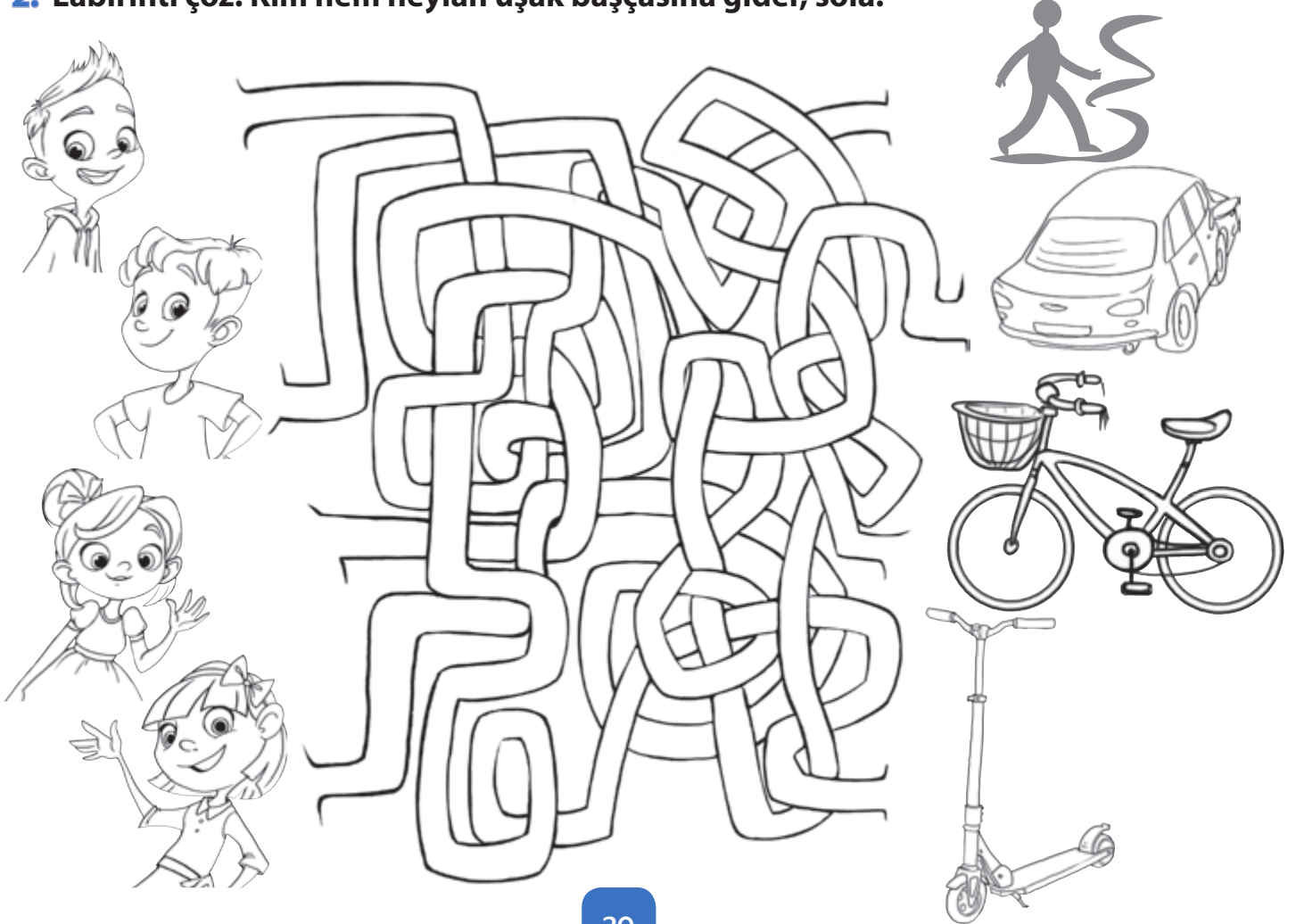
TRANSPORT KOLAYLIKLARI

4.1. UŞAK BAŞÇASINA NEYLÄN GİDERİZ?

1. Transportu hem onun gölgesini birleştir. Uşak başçasına neylän gidersin, sölä.

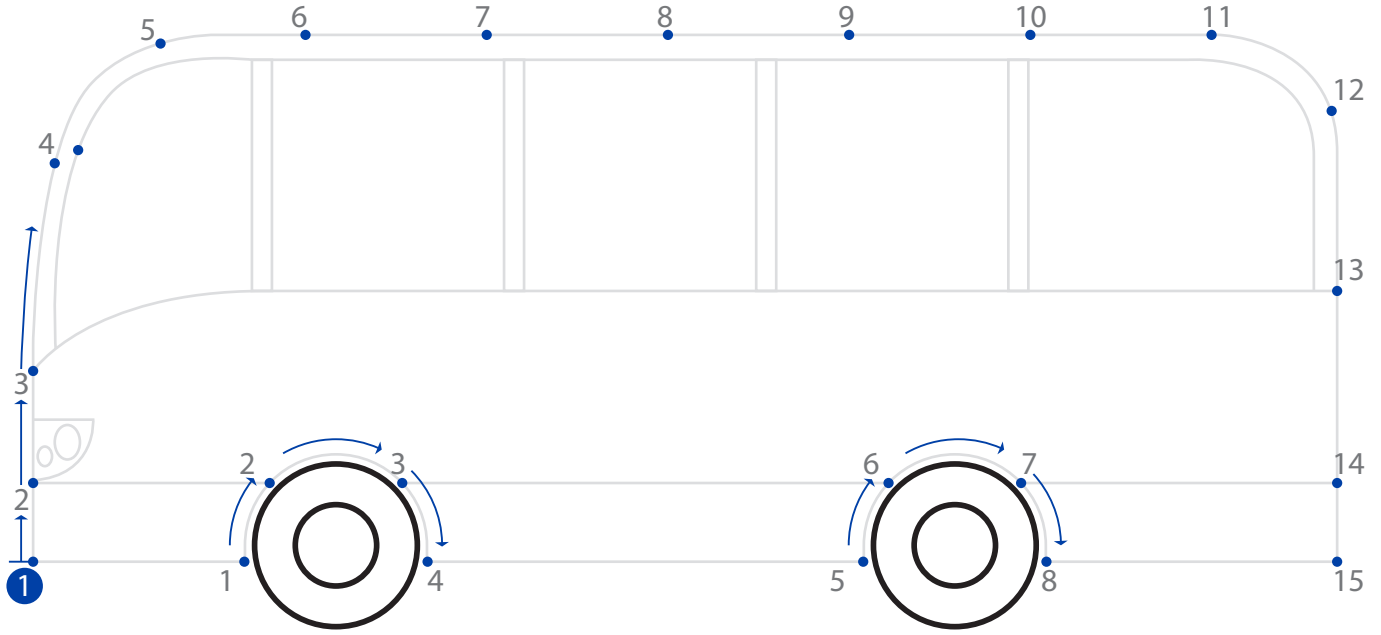

2. Labirinti çöz. Kim hem neylän uşak başçasına gider, sölä.

4.2. BİZ AVTOBUSLAN GİDERİZ

1. Tıfraları birleştir. Ne oldu, söylə.

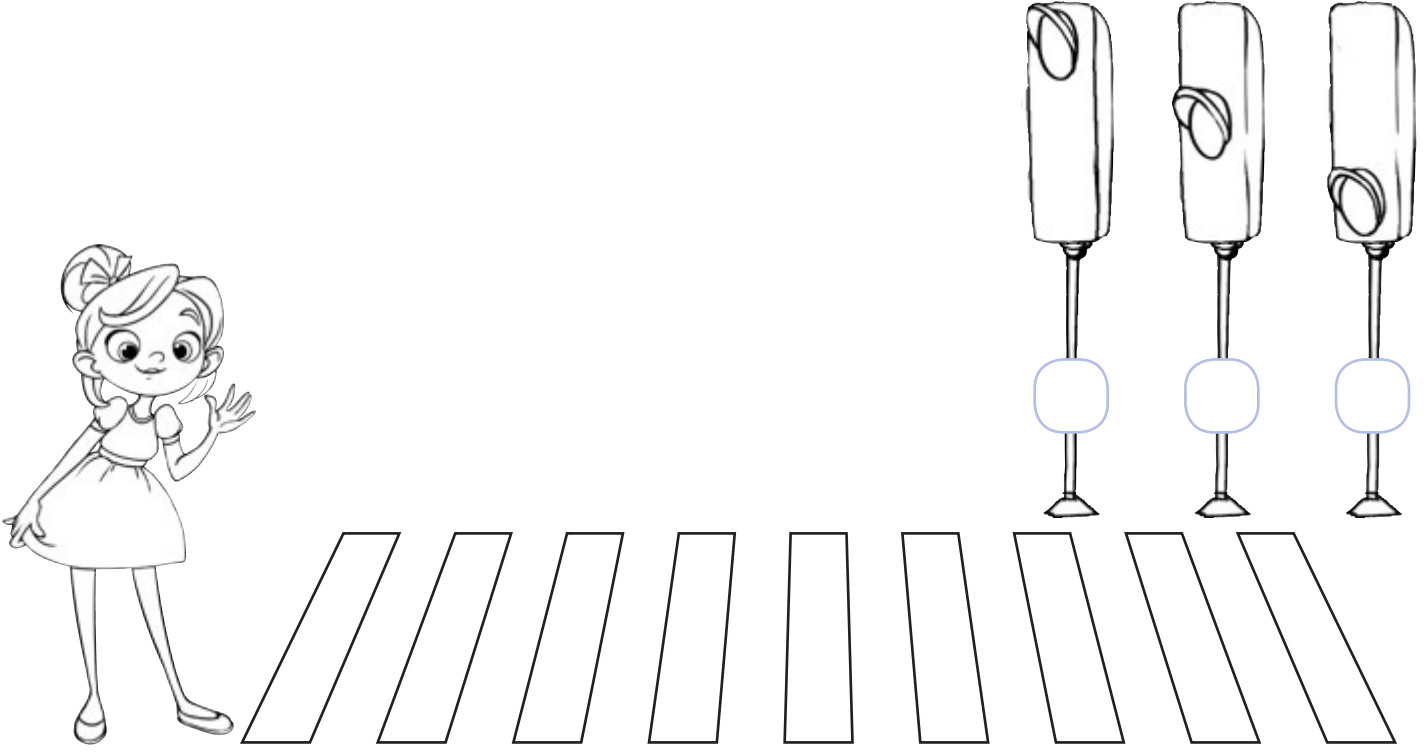

2. Kim hem neylän gider, söylə. Yolu göstər.

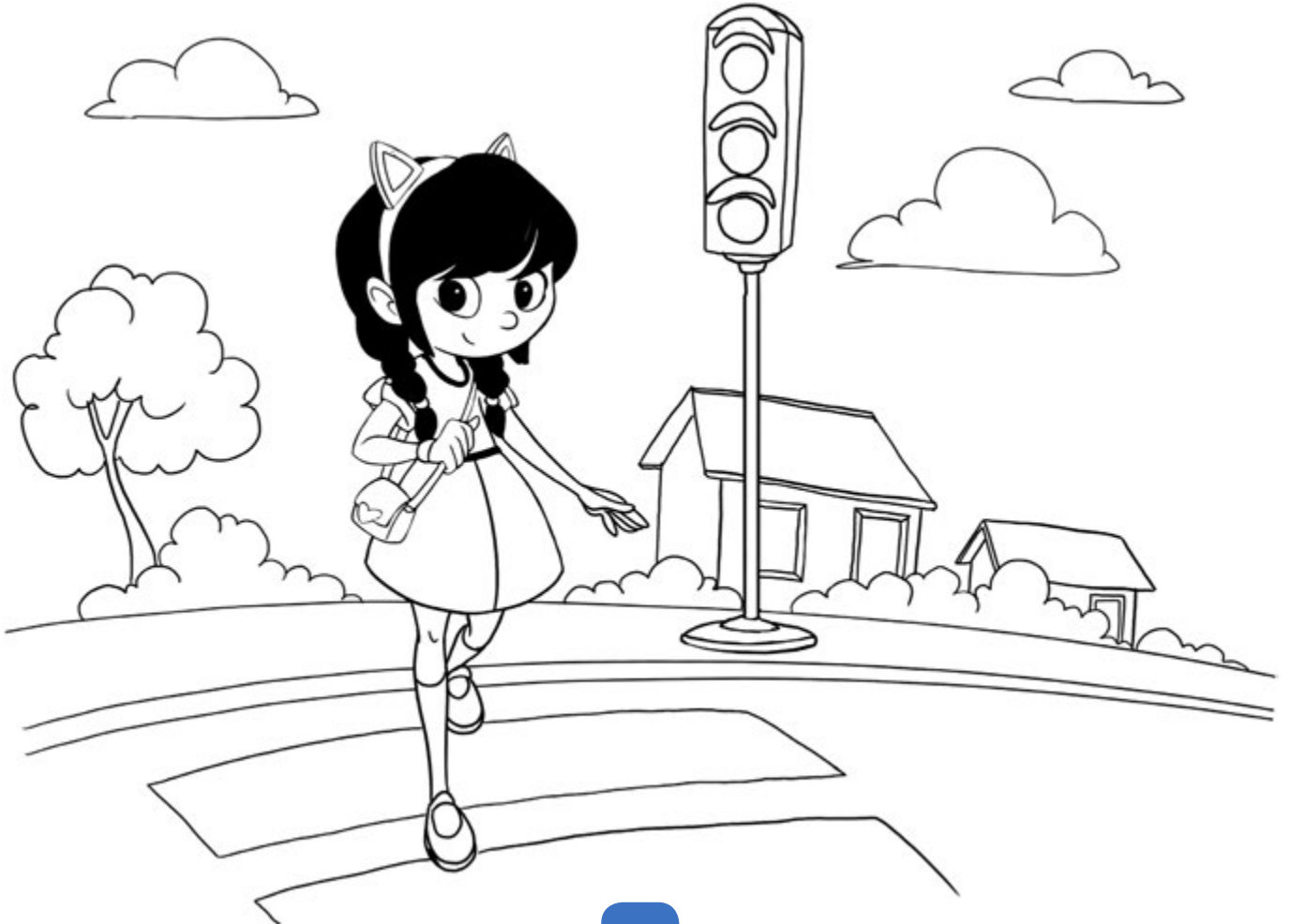

4.3. DİKAT! YOLU GEÇERİZ!

1. Svetoforları hem zebraı renklä. Çevreyä al o svetoforu, angısında var nicä yolu geçmää.

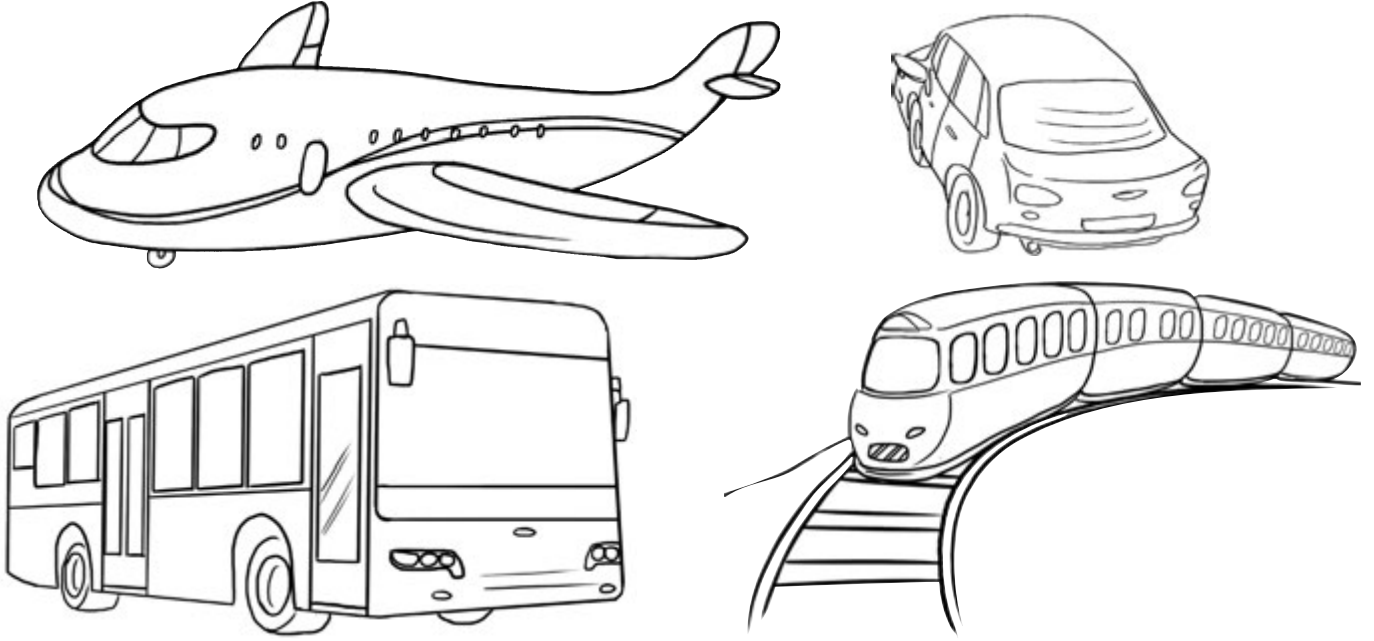

2. Ne yapêr Doyna, söla. Doynanın fistanını hem svetoforu renklä.

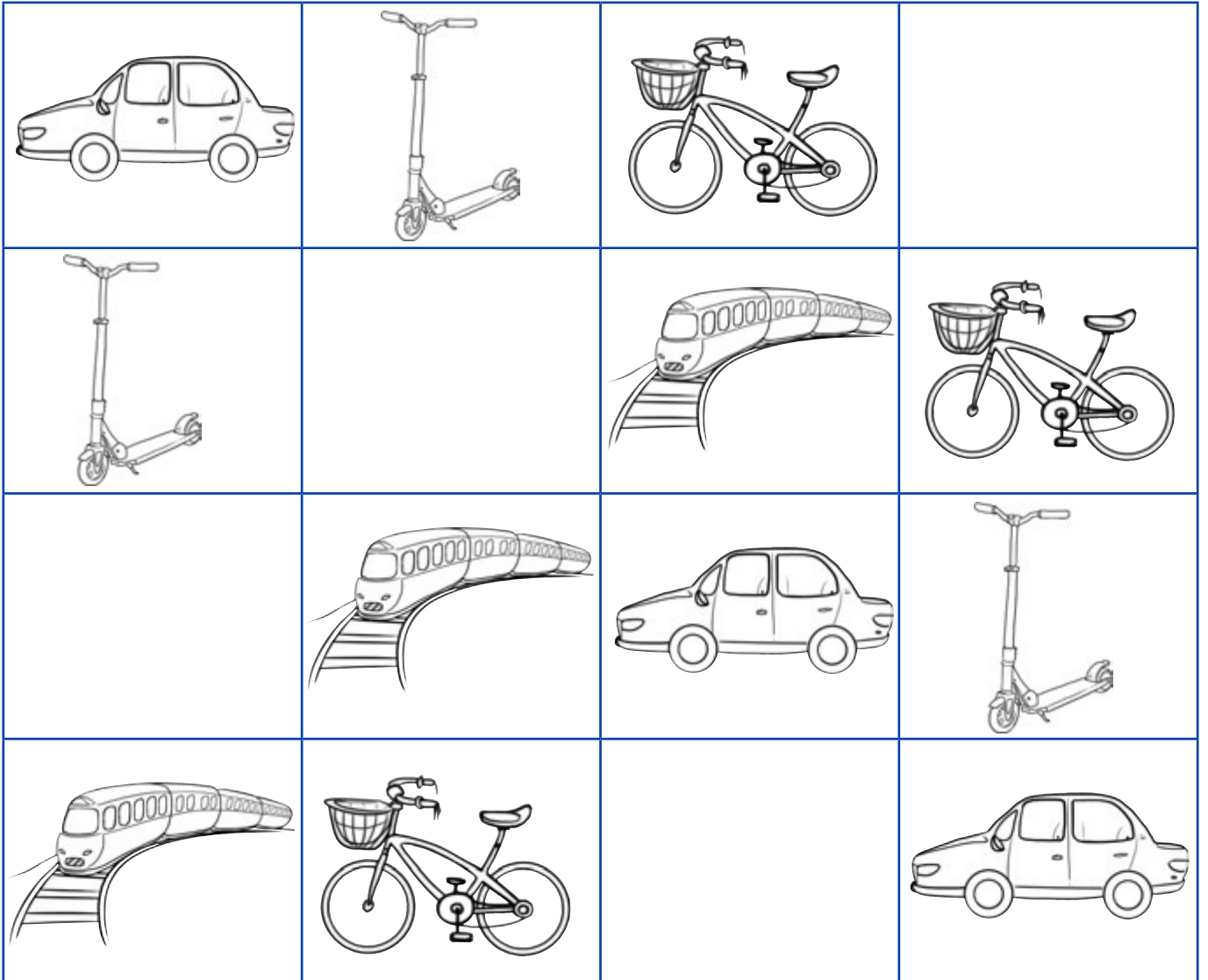

4.4. TAATILÄ NEYLÄN GİDERİZ?

1. Renklä o transportu, angısınnan taatılä gidersin.

2. Oyun Sudoku. Kafesleri doldur.

ANALARLAN-BOBALARLAN BARABAR SESLEERİZ

► 1. Cümleleri seslə. Doorusaydı cümle, eşil çevreyä al. Kim hem neylän gider, sölä.

1) Anä maşınaylan uşak başçasına gider.

2) Mihaela biçikletaylan malisinä gider.

3) Dan trolleybuslan teatroya gider.

4) Kristi uçaklan taatilä gider.

► 2. Dikatlı seslə hem transportu renklä.

1) Bu biçikleta. Biçikleta eşil.

2) Bu maşına. Maşına kara.

3) Bu avtobus. Avtobus kırmızı.

4) Bu mikrobüs. Mikrobüs maavi.

BÖLÜM 5

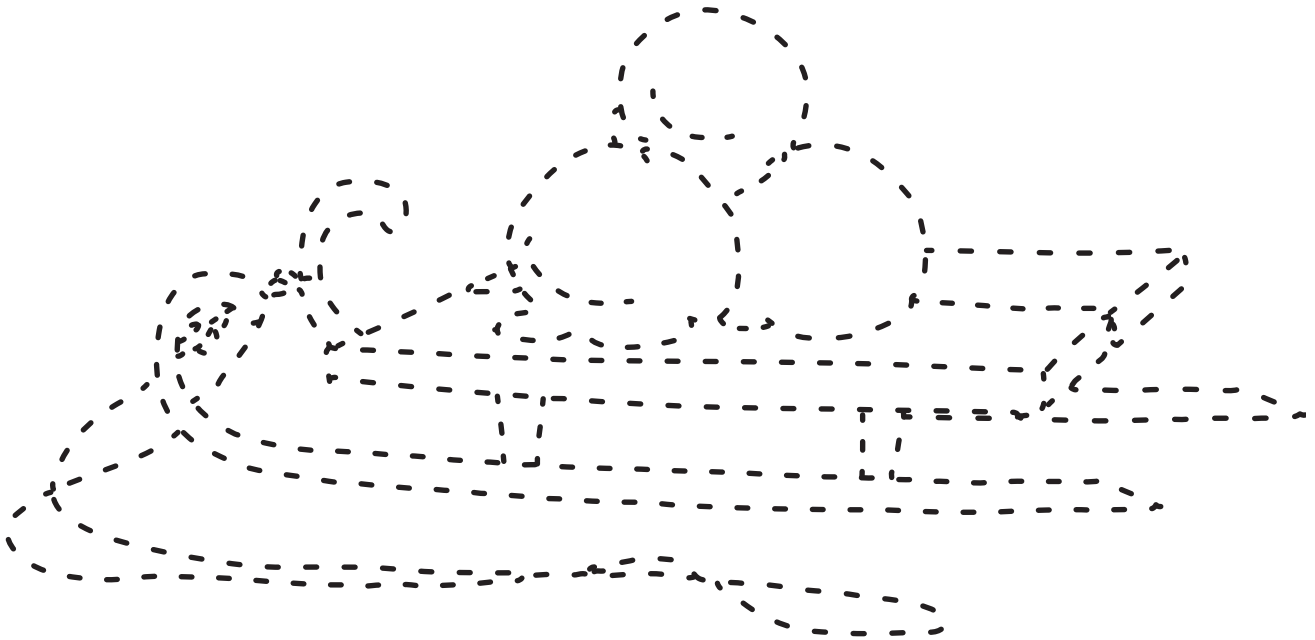
YIL ZAMANNARI

5.1. KIŞ GELDİ!

1. Resimä bak, 5 farklılık bul. Onnarı çevreyä al.

2. Resimin kenarlarını çiz. Resimnä beş kaar topalaa.

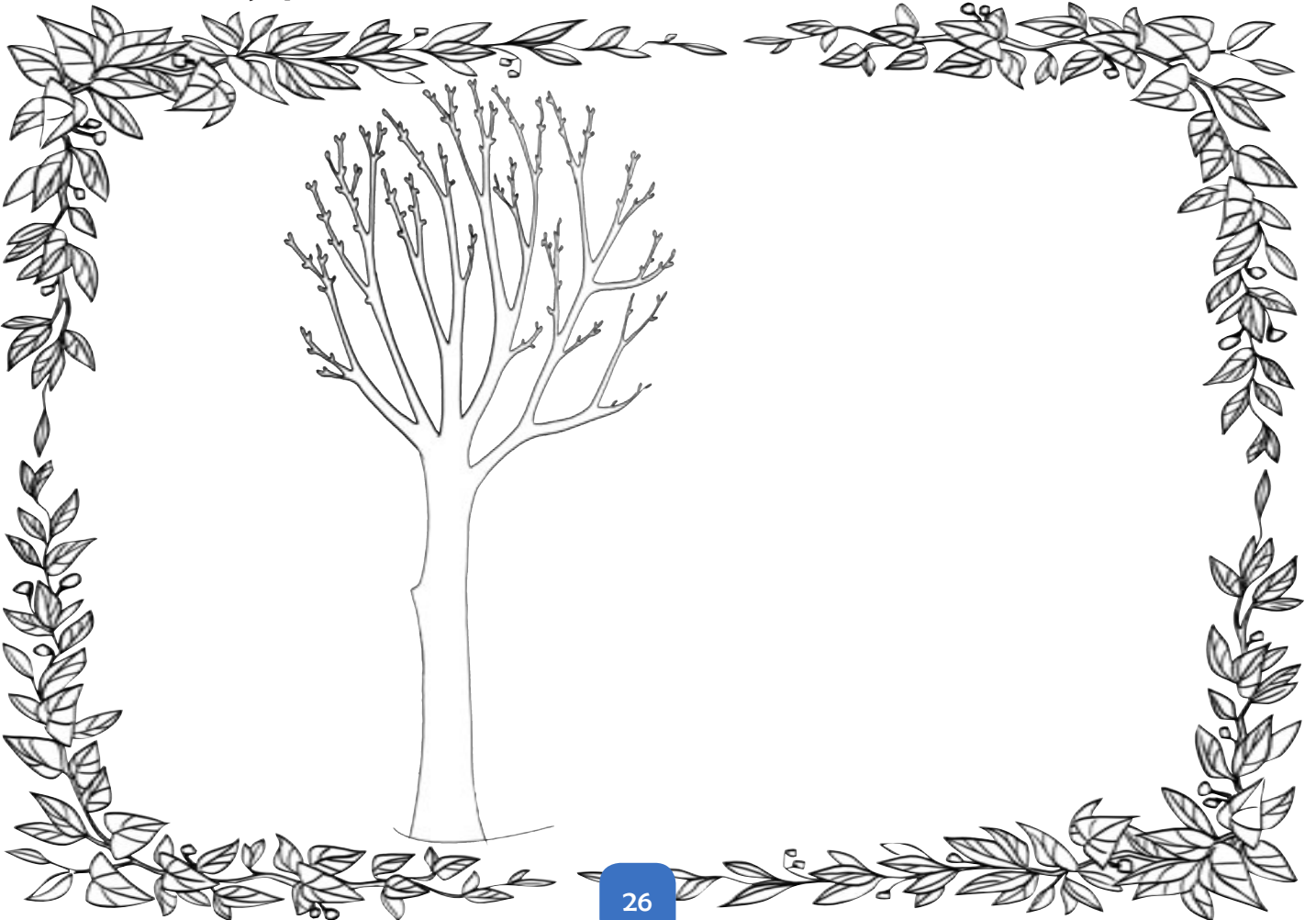

5.2. İLK YAZ GELER!

1. Niku ne yapêr, sölä. Doynanın hem Nikunun rubalarını renklä.

2. Bir martacık yap da aaca as.

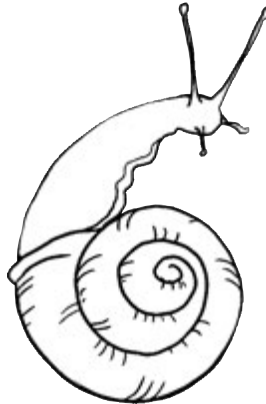

5.3. HOŞ GELDİN, YAZ!

1. Aaçta almaları resimnä, kaç alma var, sölä.

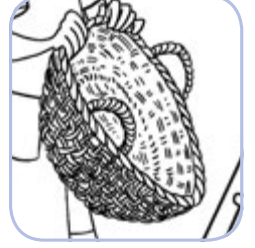
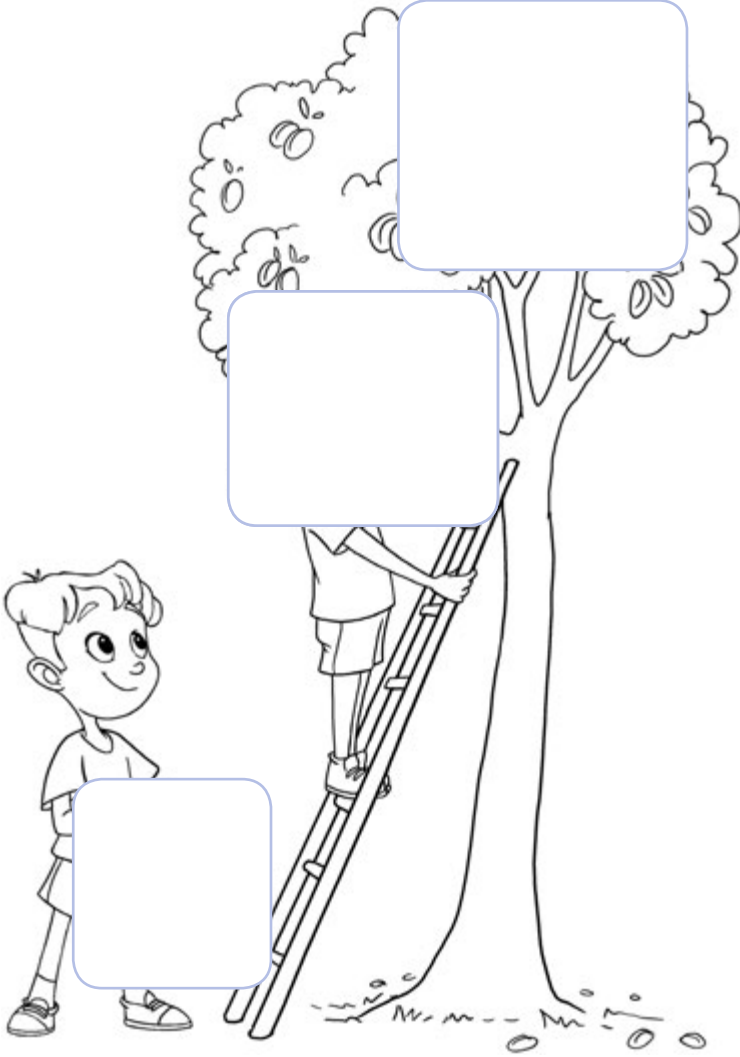

2. Boya o resimneri, angıları yazı gösterer.

5.4. GÜZ GELDİ

1. Fragmentlerin erini resimdä okçaazlan göster. Ne toplêêr Kristi, sölä.

2. Meyvaları ayır da sepedä erşleştir.

ANALARLAN-BOBALARLAN BARABAR SESLEERİZ

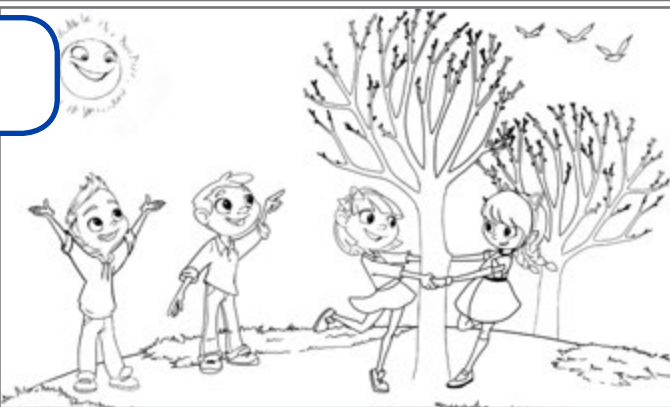
1. Cümleleri seslä. Uşakların kurtkalarını renklä.

Güz. Yaamur yaayêr. Länka dostlarinnan uşak başçasına gider. Länkanın kurtkası kırmızı. Anänın kurtkası sarı. Nikunun kurtkası mor.

2. Resimnerä bak. Cümleleri seslä da kefeslerdä dooru tıfrayı yaz.

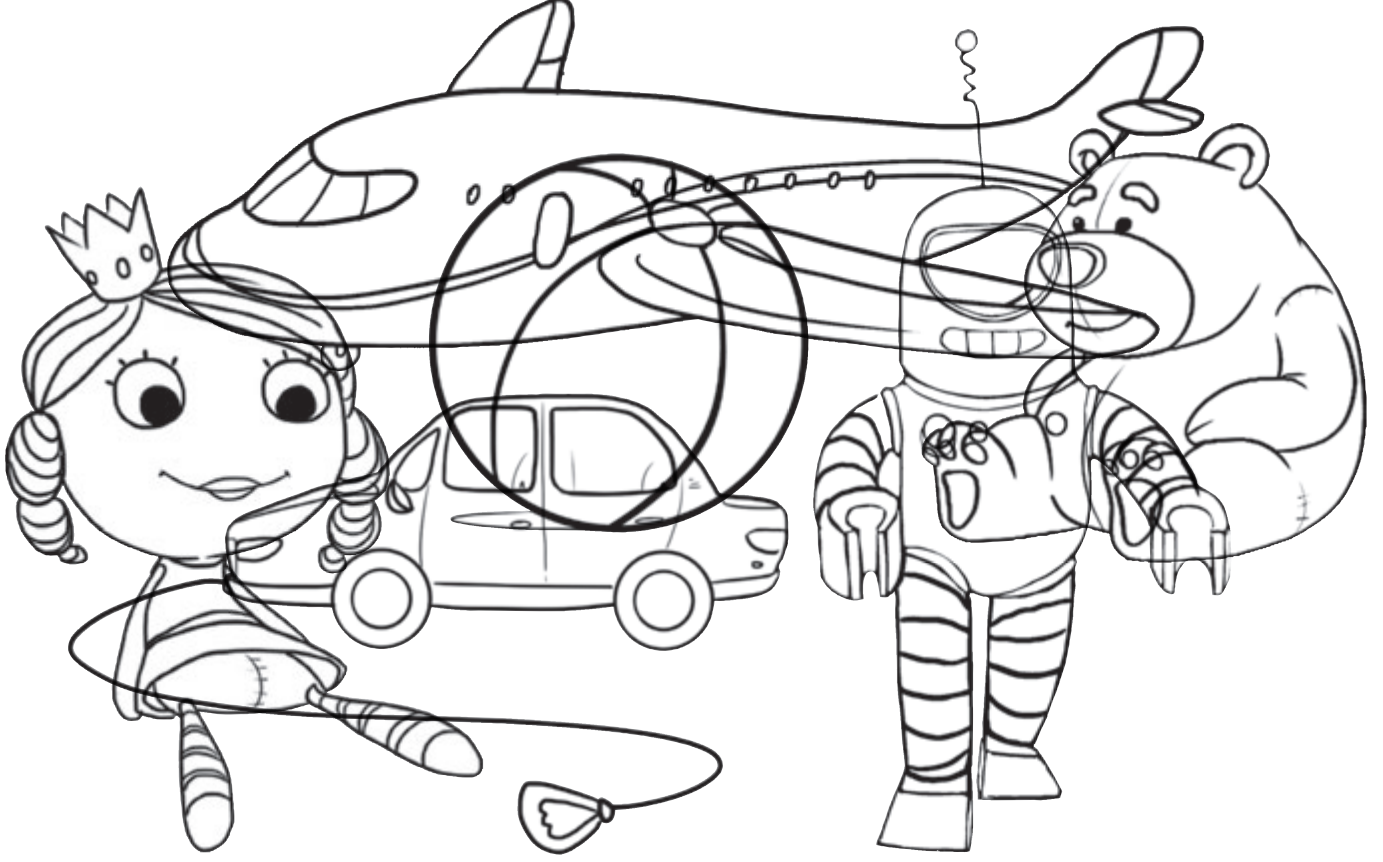
- 1) Dışarda pek suuk. Kaar yaayêr. Uşaklar kızaklan kayêrlar.
- 2) Geldi güz. Kuşlar sıcak taraflara uçêrlar. Aaçlardan yapraklar düşêrlär.
- 3) Dışarda pek sıcak. Kristi denizdä dinnener.
- 4) İlkyaz geler. Kuşlar sıcak taraflardan dönerlär. Aaçlar açêrlar.

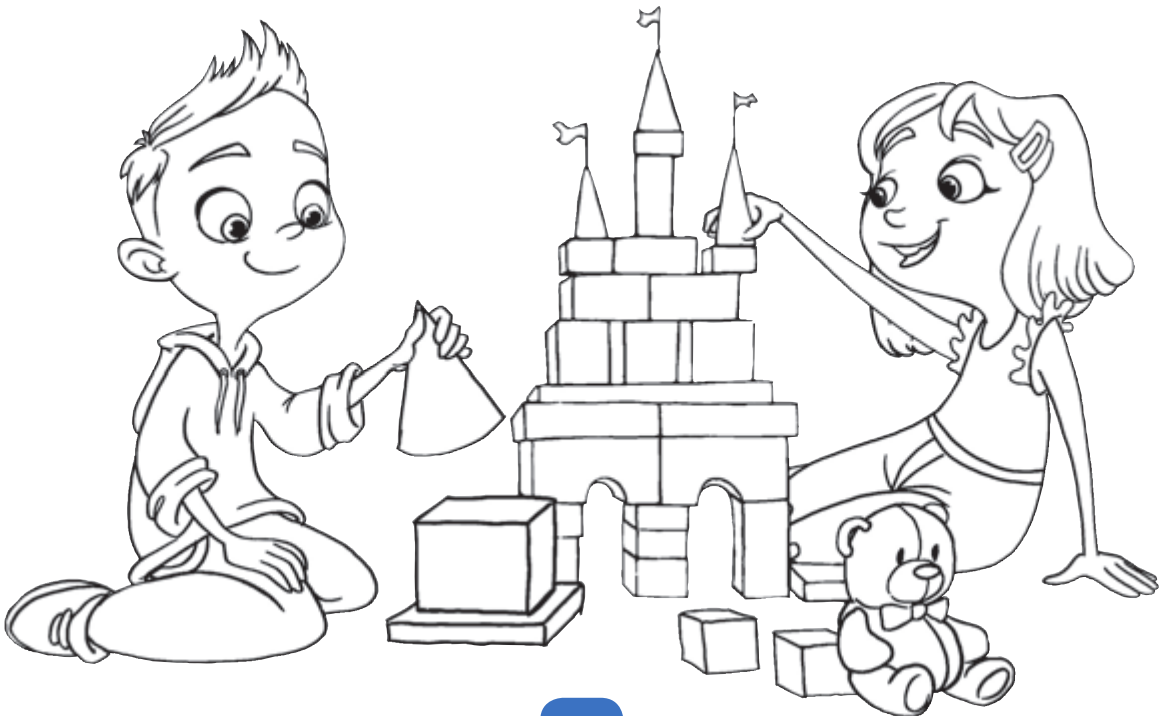
BEENDİİM ZANAATLAR

6.1. BARABAR OYNÊİRİZ

1. Kaç oyuncak var, göster.

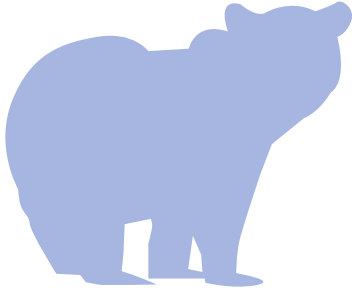
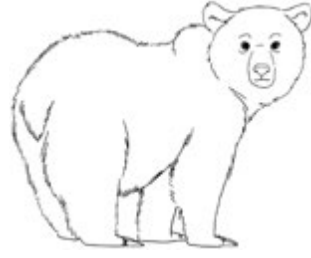

2. Kim hem ne yapêr, sölä. Kaläyi resimnä.

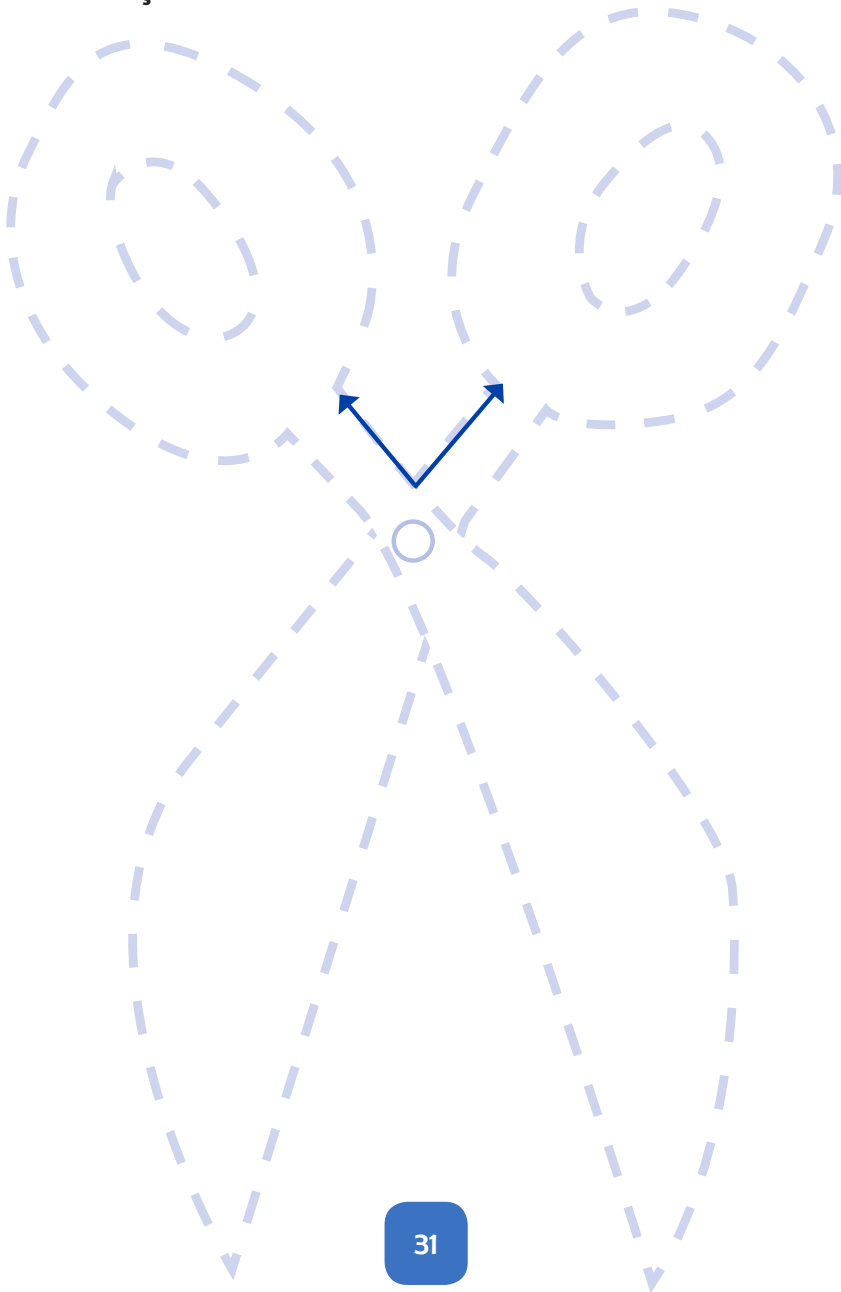

6.2. GİMNASTİKA YAPÊRİZ

1. Hayvanı hem onun gölgesini birleştir. Çevreyä al o hayvannarı, angıları atlêêrlar.

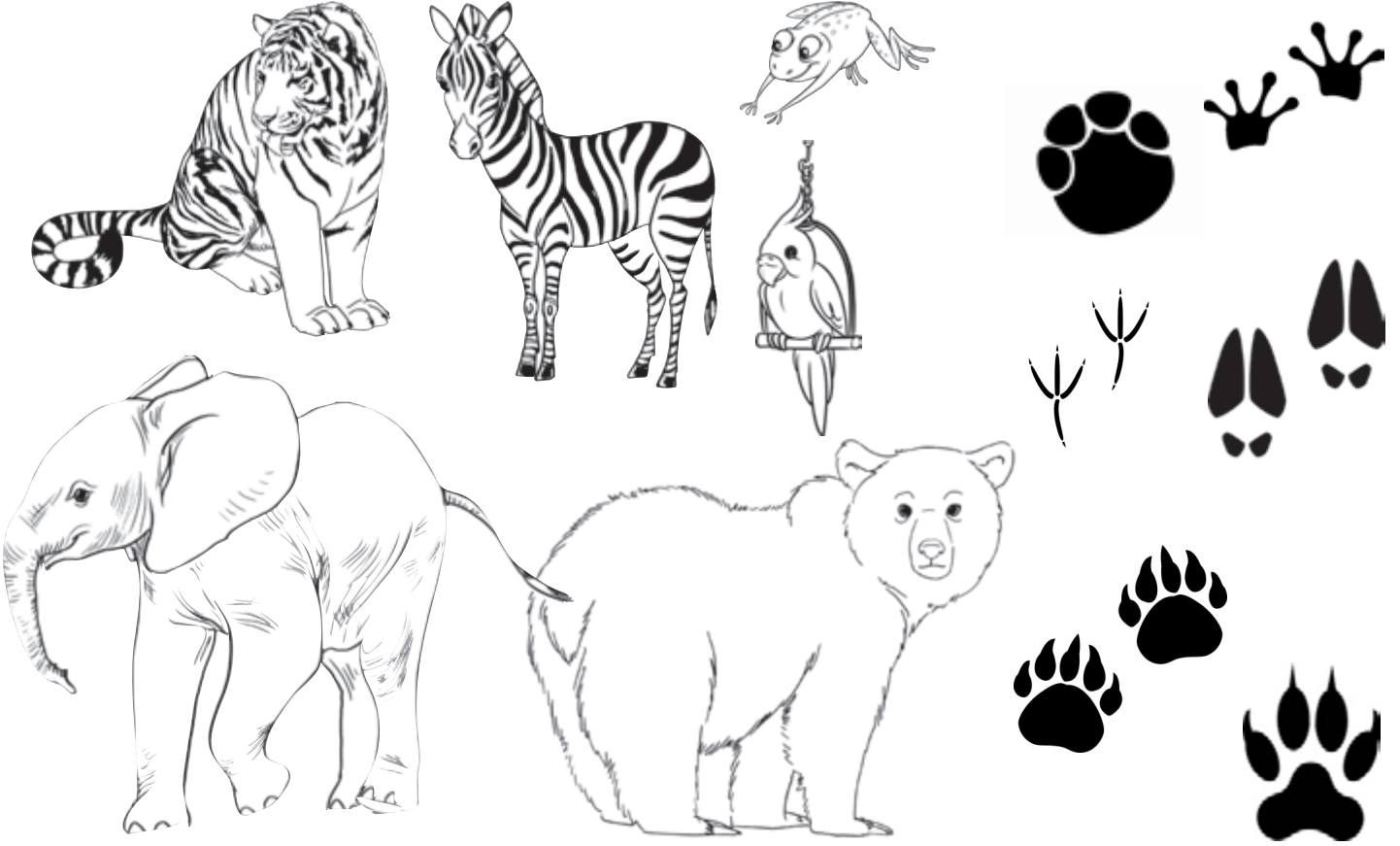

2. İki elinnän bir makazçık resimnä.

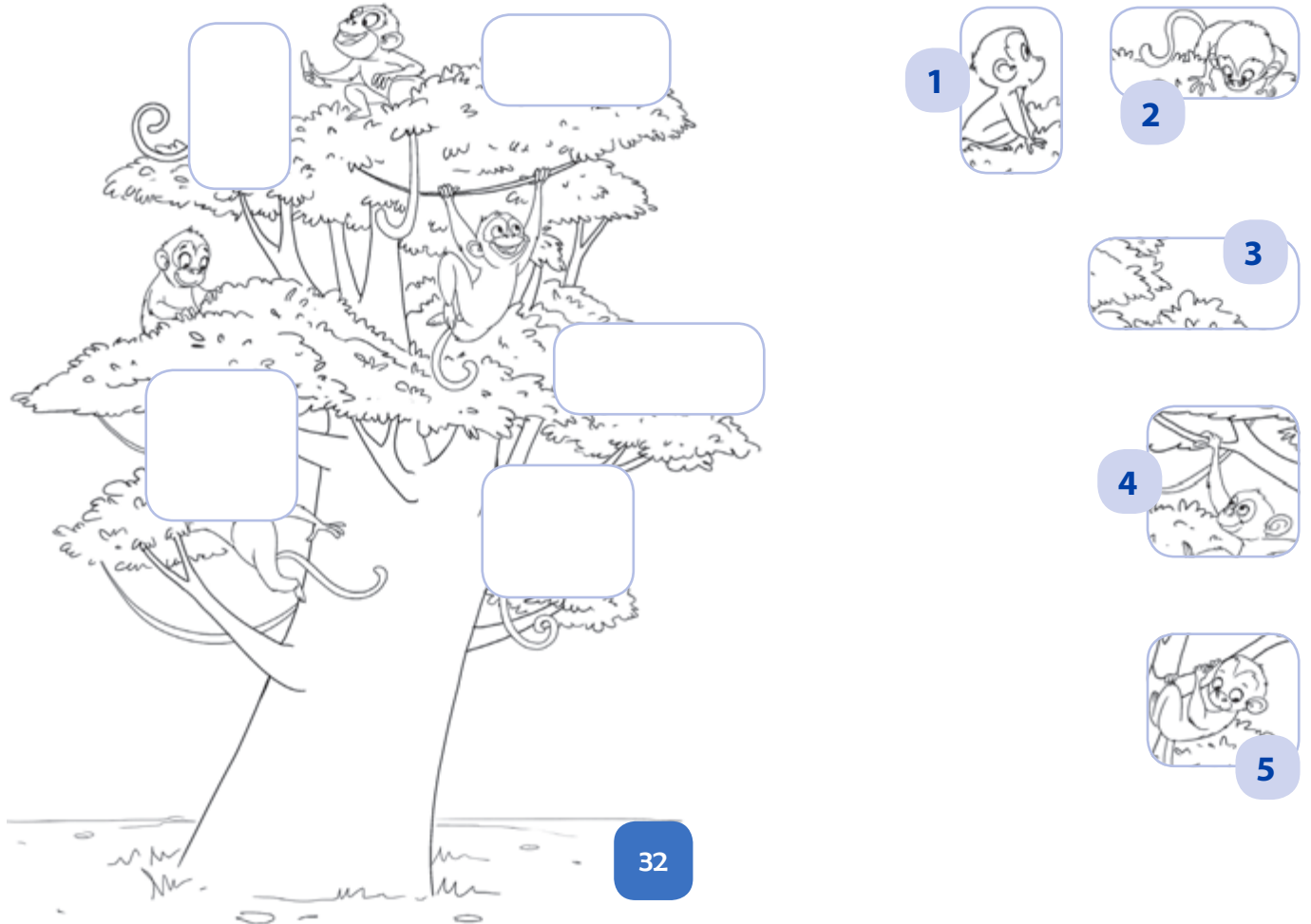

6.3. ZOOPARKTA

1. Hayvanı hem onun izlerini birleştir.

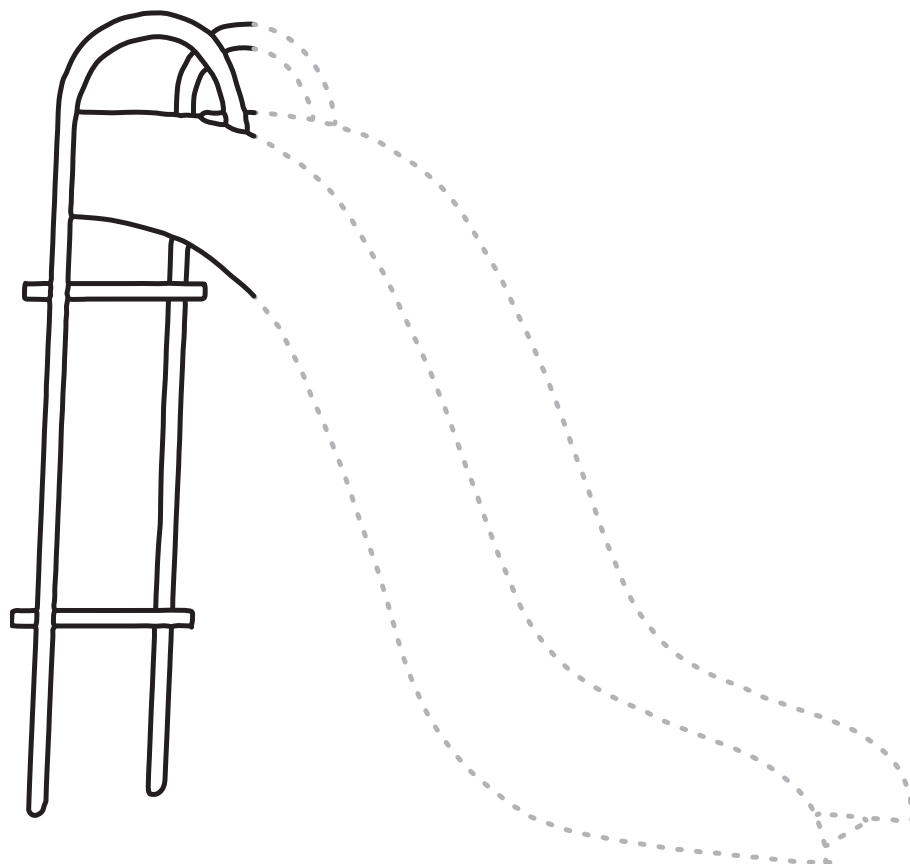

2. Fragmentleri bul. Lääzımnı ıfırayı kefeslerdä yaz.

6.4. BÄN SEVERİM ÇİZGİLİ FİLMAYI

1. Ne etişmeer, resimnä sora da renklä.

2. Beendii çizgili filmadan personajının patredini yapıştır yada resimnä.

ANALARLAN-BOBALARLAN BARABAR SESLEERİZ

► 1. Cümleleri seslä. Doorusaydı cümlä, çevreyi eşil boya, diilseydi dooru - kırmızı.

1) Länka ip atlêêr.

2) Niku hem Dan
toplan oynêêrlar.

3) Mihaela makazçık
yapêr.

5) Doyna biçikletaylan
geziner.

► 2. Cümleleri seslä. Kaç hayvan zooparkta var, okçaazlan göster.

Zooparkta çok hayvan var: üç kaplan, beş aslan, edi fil, ondört maymun, dokuz ayı.

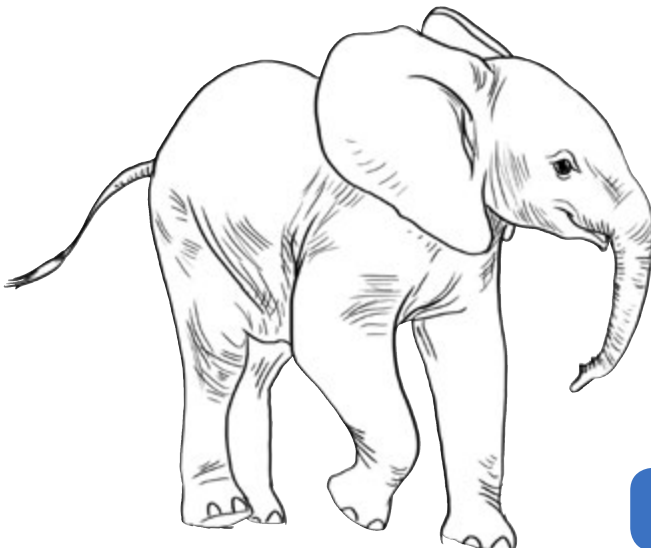
3

5

7

14

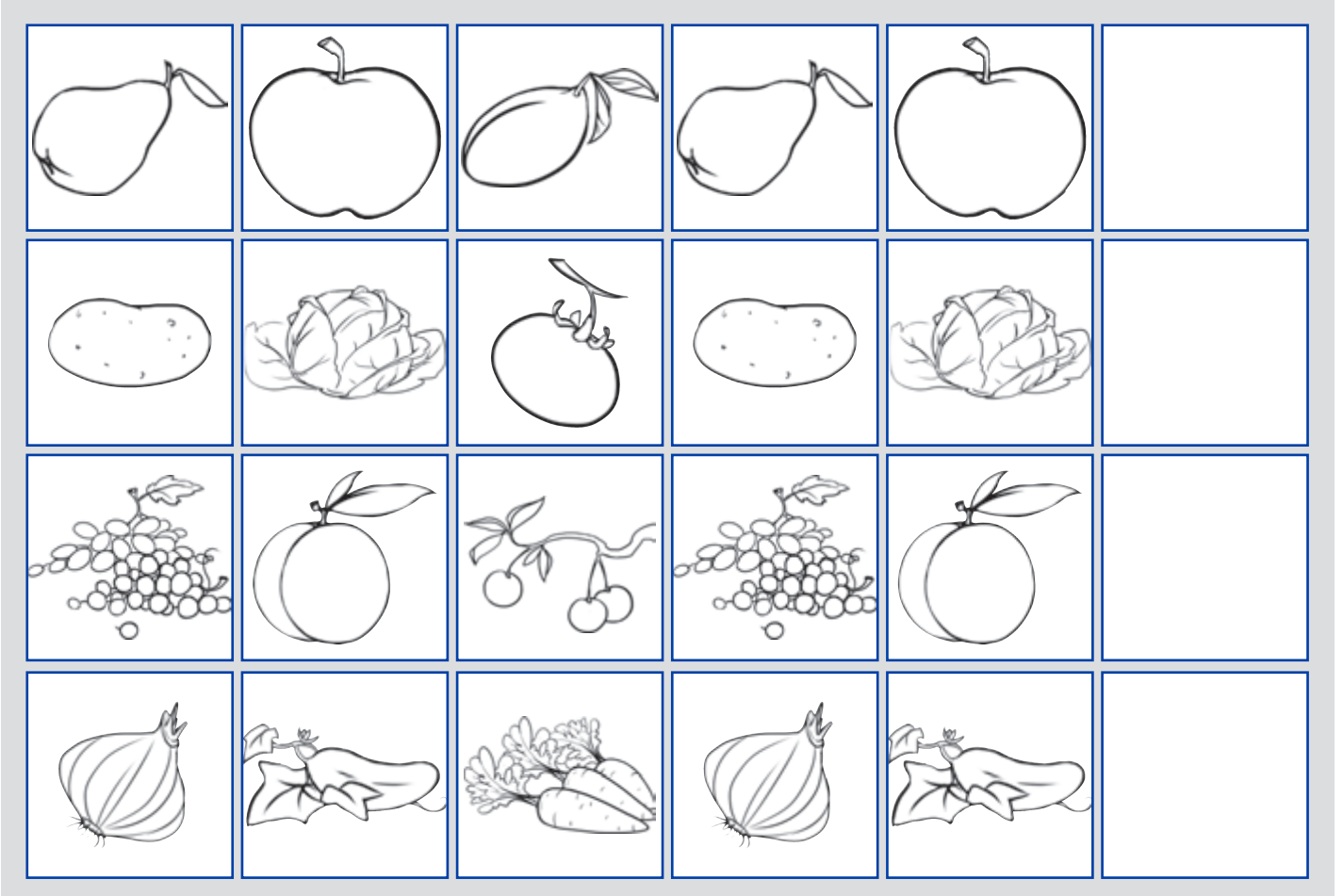
9

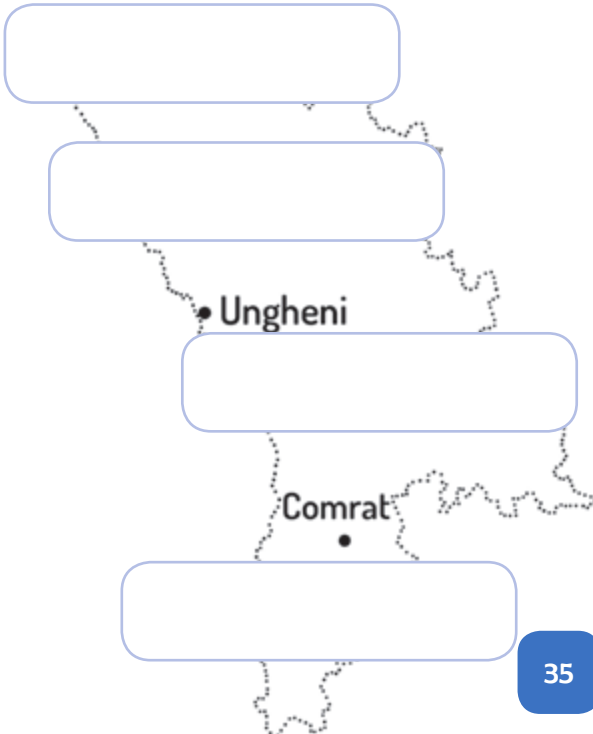
BÂN MOLDOVA RESPUBLİKASINDA YAŞÊİRİM

7.1. BENİM VATANIM

1. Sırayı devam et. Ne etişmeer, resimnä.

2. Fragmentlerin erini okçaazlan göster. Sän neredä yaşêêrsın, sölä.

1

Chişinău

2

Bălţi

3

Briceni

4

Cahul

7.2. KİŞİNËU KASABASINDA

1. Çevreyä al objektleri, angıları Kişinëu kasabasında var.

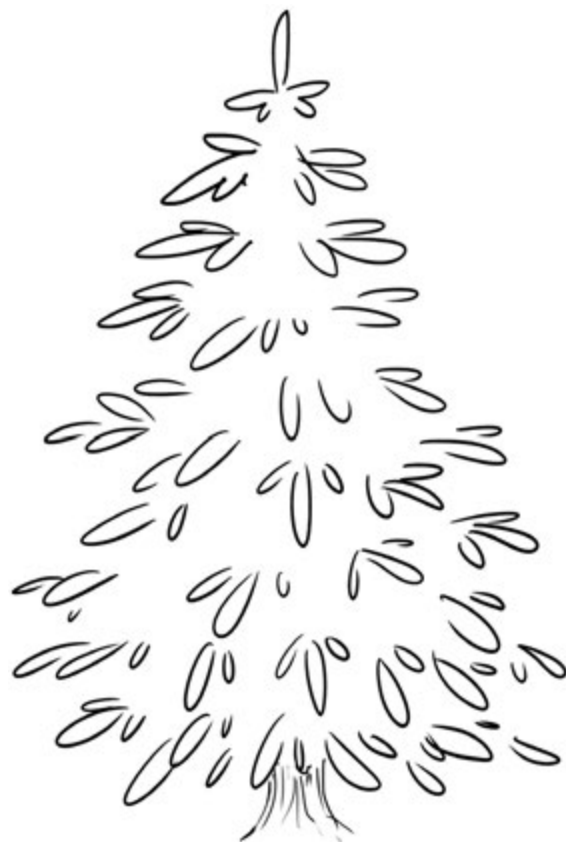

2. Resimnerä bak. Altı farklılık bul.

7.3. AYAZ DÄDU GELER

1. Eni Yıl geler! Çam aaççaazını donat.

2. Nesoy baaşış isteersin, resimnä.

ANALARLAN-BOBALARLAN BARABAR SESLEERİZ

► 1. Cümleleri seslə da okçaazlan göster, kim hem ne baaşış kabletti.

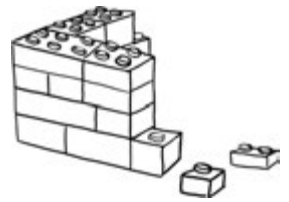
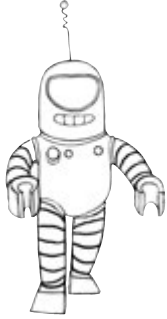
– Länka, sän ne baaşış kablettin?

– Bän bir kiyat kablettim.
Orada çok masal var.

– Kosti hem Aleks ne kabletti? – E, Doyna?

– Kosti bir robot kabletti,
Aleks ta bir Lego kabletti.

– Doyna bir yımışak oyuncak kabletti, bir ayıcık.

► 2. Resimä bak da cümleleri seslə. Cümlä doorusaydı, güneşçii ☀️ çevreyä al, dilseydi dooru - bulutçu ☁️ .

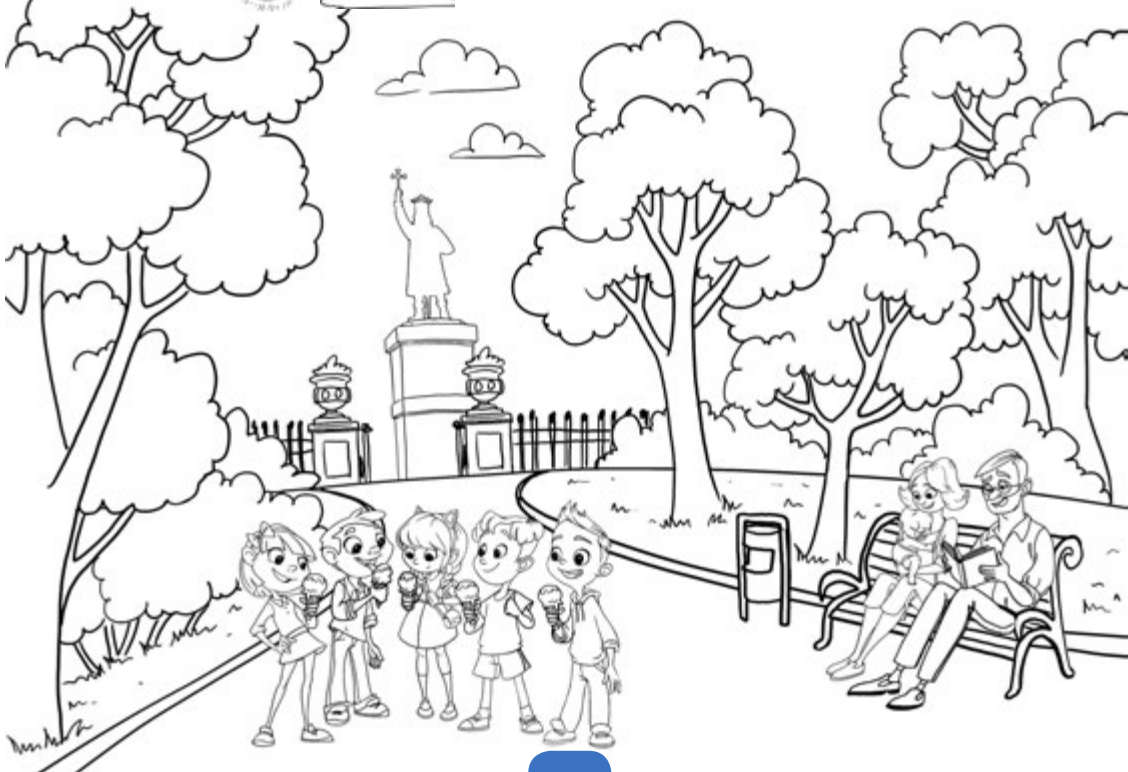
Büün pazar. Länka dostlarinnan hem aylesinnän Kişinëu kasabasında.

Onnar parkta dondurma iyerlər.

Kristi hem Doyna toplan oynêêrlar.

Länkanın bobası kiyat okuyêr.

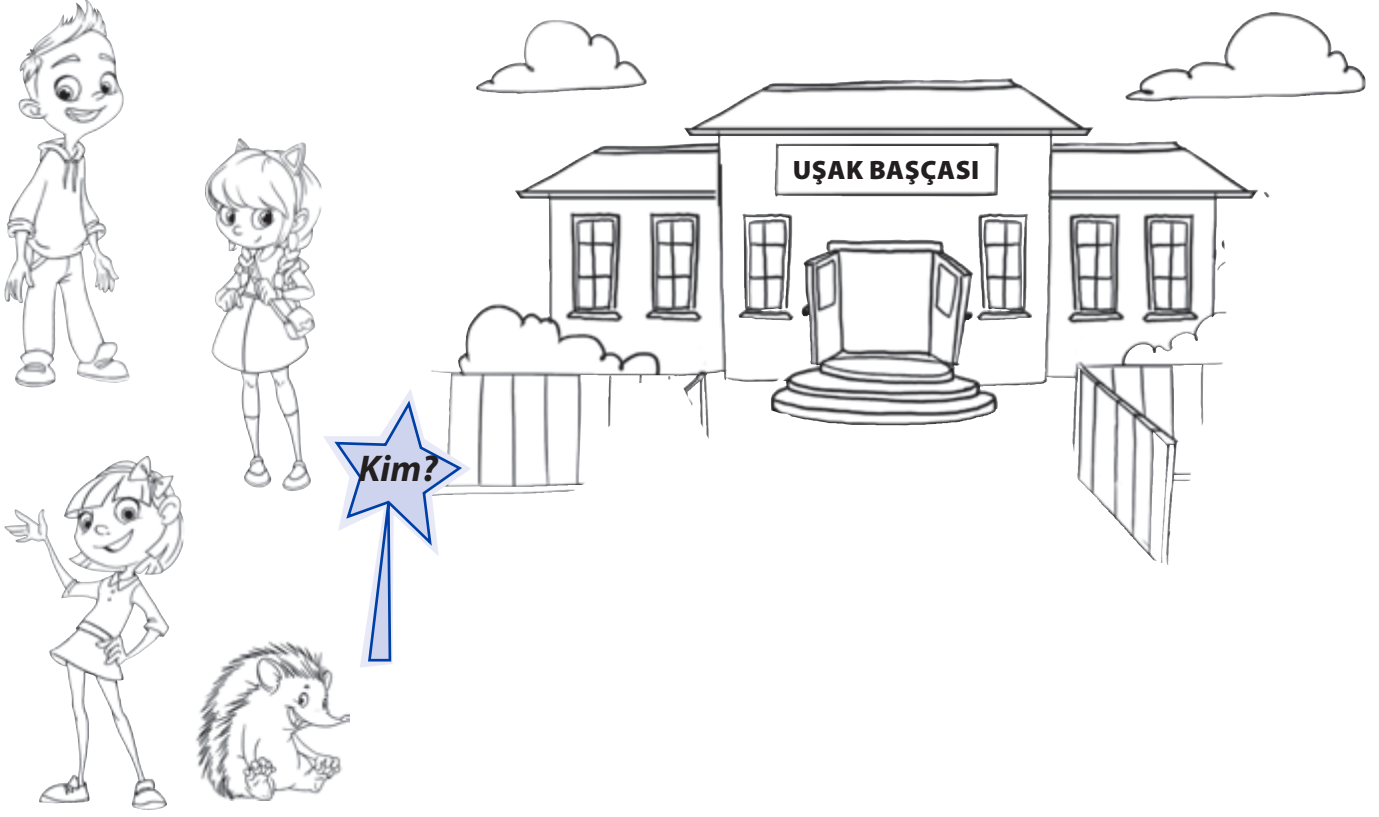
Dışarda yaamur yayêr.

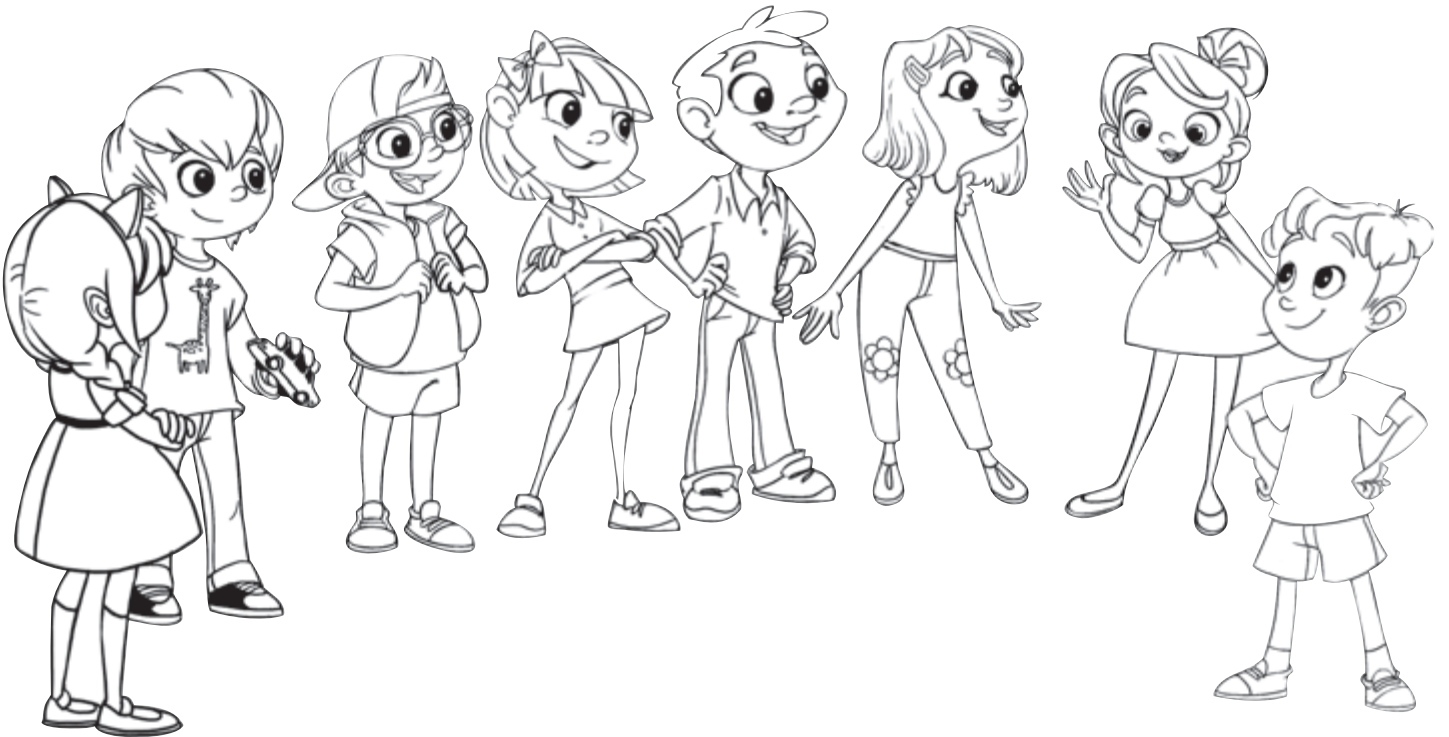
HOŞÇAKAL, UŞAK BAŞÇASI!

8.1. KENDİMİ TANIŞTIRÎRIM

1. Kim uşak başçasına gelir, renklä.

2. Länkanın dostlarinnan tanışır. Çocukları maavi kalemnäń çevreyä al, kızları - kırmızı.

8.2. TÄ NE UŞAK BAŞÇASINDA BÄN ÜÜRENDİM!

1. Resimneri hem onnarın gölgelerini birleştir. Resimnerä görä pantomima yap.

2. Çantayı topla. Ne läüzim okula almaa, okçaazlarlan göster.

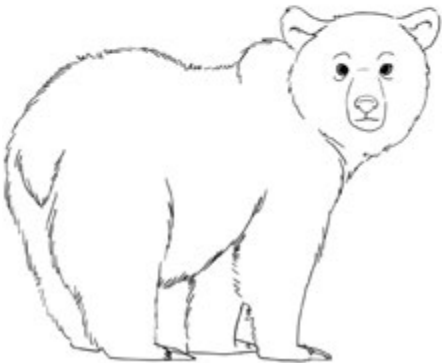
8.3. GAGAUZ DİLİNİ PEK SEVERİM

1. Dostunu resimnä da onunnan tanıştır.

Bu...

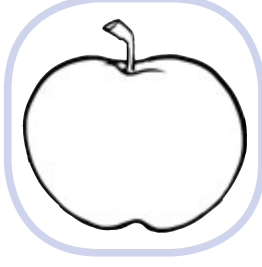

2. Kim eldivenciktä yaşêêr? Okçaazlarlan göster.

3. Rifmayı bul, lafları birleştir.

Örnek:

ANALARLAN-BOBALARLAN BARABAR SESLEERİZ

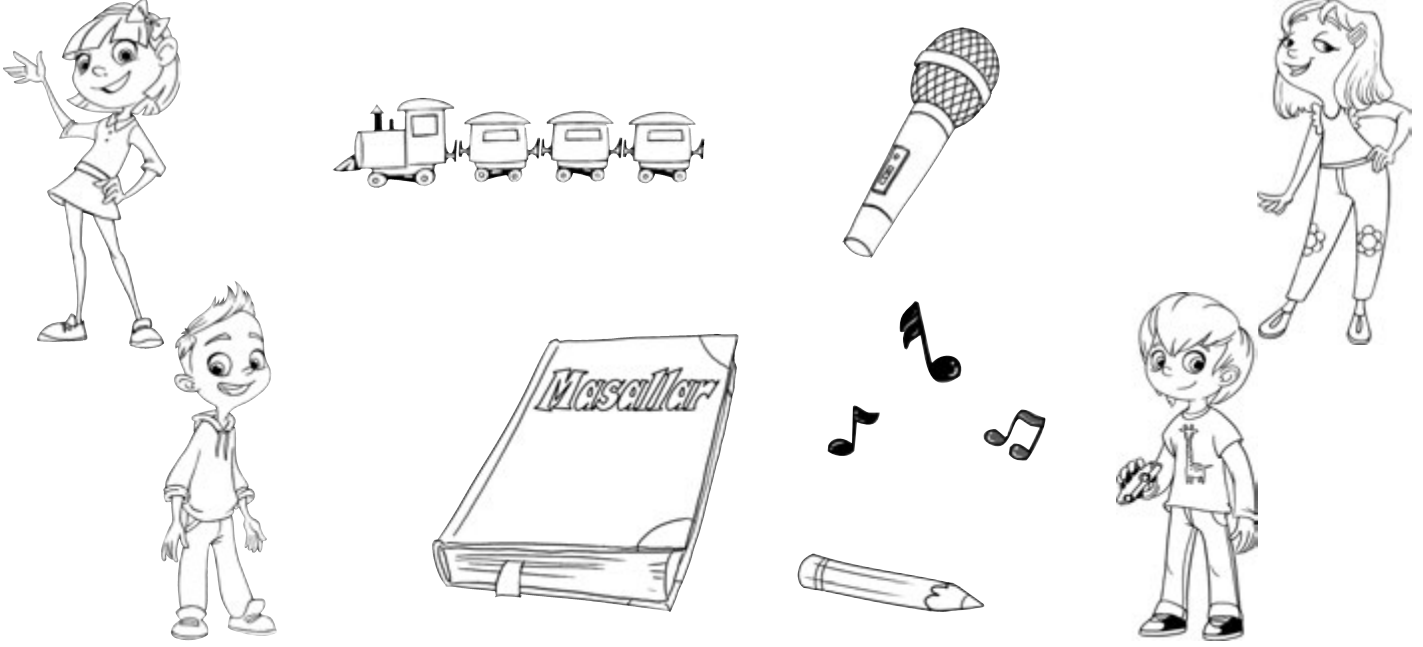
- 1. Cümleleri seslä. Kim hem ne uşak başçasında yapêr, sölä hem okçaazlarlan birleşir.

Länka uşak başçasında kiyat okuyêr.

Aleks uşak başçasında trennän oynêr.

Kosti uşak başçasında resimneer.

Anä uşak başçasında türkü çalêr.

- 2. Cümleleri seslä. Doorusaydı, resimi eşil çevreyä al, diilseydi dooru – kırmızı.

1) Doyna masal okuyêr.

2) Dan resimneer.

3) Aleks saymaa üürener.

4) Anä toplan oynêr.

5) Länka türkü çalêr.

